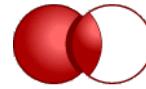

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

BUDŽETA KANTONA SARAJEVO

za 2015. godinu

Broj: 04-01/16

Sarajevo, august 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI	4
1.	Uvod	4
2.	Predmet, cilj i obim revizije	4
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja.....	4
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija.....	7
5.	Budžet i izvještavanje	8
6.	Izvršenje budžeta	9
6.1	Prihodi i primici	10
6.1.1	<i>Prihodi od vlastite djelatnosti</i>	10
6.1.2	<i>Prihodi od koncesija</i>	11
6.1.3	<i>Primici od prodaje stalnih sredstava</i>	12
6.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	12
6.2.1	<i>Plaće i naknade troškova zaposlenih</i>	12
6.2.2	<i>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</i>	13
6.2.3	<i>Tekući transferi</i>	15
6.2.4	<i>Kapitalni transferi</i>	17
6.2.5	<i>Izdaci za kamate</i>	17
6.2.6	<i>Tekuća rezerva</i>	17
6.3	Finansijski rezultat	17
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	18
7.1	Novčana sredstva	18
7.2	Kratkoročna potraživanja.....	19
7.3	Stalna sredstva.....	21
7.4	Dugoročni plasmani.....	21
7.5	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	22
7.6	Dugoročne obaveze.....	23
8.	Popis imovine, potraživanja i obaveza.....	23
9.	Vanbilansna evidencija	24
10.	Javne nabavke	24
11.	Sudski sporovi.....	25
12.	Ostali nalazi.....	25
13.	Komentar	26
III.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	28
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	30
1.	BILANS STANJA NA DAN 31.12.2015. GODINE.....	31
2.	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA ZA 2015. GODINU	32
3.	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	36

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) **Budžeta Kantona Sarajevo** na dan 31. decembar 2015. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika Kantona odgovorne su za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika Kantona Sarajevo su odgovorne i za poslovanja u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i osiguravajući osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Pojedini budžetski korisnici nisu se pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta, kako je to propisano odredbama člana 53. i 57. Zakona o budžetima u FBiH, obzirom da je ostvareno prekoračenje u odnosu na odobreni Budžet u iznosu 1.605.864 KM, koje je na osnovu odluke Vlade Kantona od 26.02.2016. godine, iskazano kao trošak revidirane godine (tačka: 6. Izvještaja);
2. Iskazani finansijski rezultat se ne može potvrditi za 1.074.000 KM, obzirom da isknjiženje obaveza za plasmane u korist finansijskog rezultata u navedenom iznosu nije izvršeno u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike Kantona i trezor (tačke: 6.3 i 7.5 Izvještaja);
3. Obzirom da određena potraživanja nisu unijeta u Glavnu knjigu, kao i da su ista u značajnom iznosu iskazana u finansijskim izvještajima bez propisane računovodstvene isprave, a da sa kupcima na datum bilansa nisu izvršena usaglašavanja, kako je to propisano odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, potraživanja u finansijskim izvještajima u iznosu od 17.613.839 KM nisu realno iskazana (tačka: 7.2 Izvještaja);
4. Tekući transferi u iznosu 3.129.969 KM iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta, nisu realizirani u skladu sa odredbama Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz Budžeta, kako je to Zakonom o izvršenju budžeta za 2015. godinu predviđeno (tačka: 6.2.3 Izvještaja);

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte navedene u tačkama 2. i 3. „Osnova za izražavanje mišljenja“, konsolidovani finansijski izvještaji **Budžeta Kantona Sarajevo**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer po svim bitnim pitanjima stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja, i novčani tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske informacije i transakcije prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima **Budžeta Kantona Sarajevo** u toku 2015. godine, osim za efekte navedene u tačkama 1. i 4. „Osnove za izražavanje mišljenja“ bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Skretanje pažnje

Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju i na slijedeće:

- Kantonalno ministarstvo finansija ne upravlja sa svim transakcijama na nivou Kantona putem sistema Glavne knjige Trezora, obzirom da 16 računa otvorenih kod osam budžetskih korisnika nije uključeno u sistem Jedinstvenog računa Trezora, što nije u skladu sa odredbama člana 22. ranije važećeg, odnosno, člana 15. novog Zakona o trezoru u FBiH iz 2016. godine. Prema podacima iz Izvještaja o provedenom popisu na dan 31.12.2015. godine, stanje novčanih sredstava na računima izvan sistema Jedinstvenog računa Trezora na dan bilansiranja iznosilo je 32.609.378 KM.

Iako je ministar finansija Kantona 03.12.2015. godine donio Naredbu o zatvaranju računa budžetskih korisnika i Uputstvo o zatvaranju računa budžetskih korisnika, kojima je naloženo svim budžetskim korisnicima koji raspolažu sa transakcijskim računima izvan Jedinstvenog računa Trezora da iste zatvore najkasnije sa prvim radnim danom 2016. godine i da sredstva s tih računa prenesu na depozitni račun Kantona, do okončanja revizije to su učinila samo četiri budžetska korisnika (tačke 7.1 i 12. Izvještaja);

- Ni visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja. Navedeno ima za posljedicu da Kanton kao osnivač i Ministarstvo finansija nemaju uspostavljen nadzor i kontrolu nad trošenjem, kako budžetskih tako i vanbudžetskih sredstava sa kojima raspolažu visokoškolske ustanove (tačka: 6.2.3 Izvještaja);
- Prema podacima Kantonalnog pravobranilaštva, protiv kantonalnih organa uprave vodi se još 3.450 sudskih sporova u vrijednosti od 164.247.864 KM, od čega se najveći broj tužbenih zahtjeva odnosi se na prava iz kolektivnog ugovora. Izvjesno je da u slučaju nepovoljnog ishoda istih, može dovesti do većih poteškoća u funkcionisanju Kantona i nemogućnosti obavljanja zakonima povjerenih nadležnosti, posebno ako izostanu aktivnosti na rješavanju istih putem vansudskih nagodbi. Tim više ako se ima u vidu sporost u rješavanju ovih tužbi i činjenicu da će iznosi biti značajno uvećani za zatezne kamate (tačka 11. Izvještaja);

Sarajevo, 26.08.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl. oec

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

1. Uvod

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade. Ustavom Kantona uređena je struktura i nadležnost kantonalne vlasti, koja se obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Zakonodavno tijelo Kantona je Skupština, a Vlada je organ izvršne vlasti koju čine Premijer i dvanaest ministara. Nadležnosti i djelokrug Vlade i ovlasti službi koje vrše poslove za njene potrebe uređene su Zakonom o Vladi Kantona Sarajevo.

Zakonom o organizaciji uprave Kantona osnovani su kantonalni organi uprave i upravne organizacije, utvrđen je njihov djelokrug i uređena druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. U Kantonu egzistira dvanaest ministarstava, dvije samostalne kantonalne uprave (uprava za inspekcijske poslove i uprava civilne zaštite) i pet samostalnih kantonalnih upravnih organizacija (4 zavoda, 1 direkcija).

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava, ustanova i direkcije rukovode direktori. Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Budžet).

Budžetom za 2015. godinu planirano je finansiranje 11.146 zaposlenika, dok je na dan 31.12.2015. godine u Kantonu bilo 11.008 zaposlenih. Struktura zaposlenih je slijedeća: ustanove osnovnog obrazovanja 3.612, srednjeg obrazovanja 2.069, MUP 2.040, pravosudne institucije 833, ustanove kulture 543, ustanove socijale 422 i u ostalim organima uprave 1.489.

Obzirom da visokoškolske ustanove još uvjek nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja, te se njihovo finansiranje vrši putem transfera, stvarni broj zaposlenih na nivou Kantona je znatno veći.

Sjedište Vlade Kantona je u Sarajevu, ulica Džemaludina Reisa Čauševića broj 1.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Kantona za 2015. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2015. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u decembru 2015. godine i junu 2016. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Revizija finansijskih izvještaja Budžeta Kantona je vršena kontinuirano od 2002. do 2014. godine. U izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja zaključno sa 2007. godinom dato je uslovno mišljenje, a od 2008. do 2014. godine negativna mišljenja.

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Kantona za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio Ured o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka, u cilju otklanjanja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju za 2014. godinu.

U postupku predmetne revizije, a u vezi postupanja po preporukama iz prethodne revizije, utvrđeno je slijedeće:

Kanton je postupio po datim preporukama koje se odnose na:

- donošenje Pravilnika o formiranju i vođenju registra koncesija, te uspostava Registra koncesija u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama;
- knjigovodstveno evidentiranje isporuke namirnica narodnim kuhinjama u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu u FBiH, u cilju istinitog i fer iskazivanja primitaka od prodaje robnih rezervi;
- donošenje pravilnika o plaćama i naknadama za Kantonalnu upravu civilne zaštite, kao jedinstven organ uprave;
- osnovanost isplate naknade za prekovremeni rad u svim organima i institucijama i vršenje iste na osnovu relevantne dokumentacije;
- priznavanje i iskazivanje na teret MUP-a samo onih faktura koje glase na tog budžetskog korisnika;
- dosljedno pridržavanje Pravilnika o poklonima i reprezentaciji prilikom stvaranja izdataka za reprezentaciju kod MUP-a;
- sačinjavanje prijedloga Pravilnika o utrošku vanbudžetskih sredstava od strane Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu, kako bi Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih u saradnji sa Ministarstvom finansija moglo donijeti isti, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno;
- pravovremeno donošenje odluke o odobravanju sredstava, kako bi korisnici istih mogli sredstva utrošiti za definirane namjene i dostaviti izvještaje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Kanton je djelimično postupio po datim preporukama koje se odnose na:

- dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja;
- poduzimanje dodatnih aktivnosti na ažuriranju pomoćnih evidencija stalnih sredstava, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja istih u knjigovodstvenim evidencijama;
- iskazivanje obaveza po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima na propisanim bilansnim pozicijama u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u finansijskim izvještajima dospjele;
- iskazivanje potraživanja za isporučene robne rezerve u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- provođenje popisa kod svih budžetskih korisnika i usaglašavanje podataka utvrđenih popisom sa knjigovodstvenim stanjem, kako je to odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i predviđeno.

Kanton nije postupio po preporukama, koje se odnose na:

- formiranje jedinice za internu reviziju pri Ministarstvu finansija u skladu sa kriterijima iz Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH;
- preuzimanje obaveze na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i iskazivanje obaveza u trenutku njihova nastanka;

- doradu Uredbe o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele, u dijelu definiranja pojma vlastitih prihoda, kako bi se kao vlastiti prihod priznavali isključivo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su nastali obavljanjem poslova koji su zakonima dati u nadležnost budžetskih korisnika;
- usaglašavanje podataka o ostvarenim prihodima iz pomoćnih evidencija sa podacima iz Glavne knjige, u cilju pravilnog iskazivanja ostvarenih prihoda po budžetskim korisnicima;
- utvrđivanje od strane Vlade Kantona Sarajevo jediničnih cijena za obračun koncesijske naknade za sve prirodne resurse koji se pojavljuju kao predmeti koncesije;
- poduzimanje od strane Ministarstva privrede svih zakonom predviđenih aktivnosti, kako bi se koncesijska naknada i naplatila, te sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključivanje koncesijskih ugovora i isporuka računa za eksplotisane količine;
- donošenje propisa kojim se regulira način obračuna plaće policijskih službenika, kako je to Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH i predviđeno;
- dosljedno pridržavanje odredbi Uredbe o posebnom dodatku na plaću u dijelu isplate posebnog dodatka po osnovu posebnih uslova rada samo za ovlaštene službenike MUP-a;
- angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji ne predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika;
- donošenje pravila za angažovanje vanjskih saradnika Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture i definiranje naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture;
- osnovanost isplata naknada za rad u komisijama kod obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave;
- regulisanje načina korištenja sredstava reprezentacije internim aktima kod ustanova kulture;
- sačinjavanje prijedloga Pravilnika o općeprihvaćenim standardima u struci od strane Univerziteta u Sarajevu, kako bi Vlada na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih mogla utvrditi Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu, kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno;
- poduzimanje aktivnosti na uključivanju visokoškolskih ustanova u sistem trezorskog poslovanja, kako bi Kanton kao osnivač uspostavio nadzor nad trošenjem raspoloživih sredstava;
- dosljedno pridržavanje odredbi Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz sredstava Budžeta, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova kulture u Ministarstvu kulture i sporta i Pravilnika o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu, prilikom realizacije transfera za kulturu i sport;
- kod budžetskih korisnika u čijoj je nadležnosti realizacija odobrenih kreditnih sredstava stvaranje pretpostavki za njihovu realizaciju, kako se ne bi plaćale i kamate na odobrena a nepovučena sredstva i time izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova;
- konsolidaciju svih transakcijskih računa sa kojima raspolažu budžetski korisnici u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH, u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja novčanih sredstava u finansijskim izvještajima;
- iskazivanje kratkoročnih potraživanja na osnovu validne računovodstvene dokumentacije, poduzimanje zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, iskazivanje potraživanja starijih od 6 mjeseci na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, otpis nenaplativih potraživanja, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor KS predviđeno;

- usaglašavanje potraživanja sa kupcima, kako je to predviđeno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a u cilju istinitog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima;
- procjenu naplativost plasmana u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja plasmana u finansijskim izvještajima, te u skladu sa rezultatima procjene, izvršiti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja;
- realizacija odobrenih kreditnih sredstava za Budžetom definirane namjene od strane budžetskih korisnika u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata;
- dosljedne primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajuće vrste postupka nabavke i zadovoljavanja propisane konkurentnosti prilikom odabira najpovoljnijeg ponuđača;
- nabavku roba isključivo po cijenama iz ponude na osnovu koje je izabrani dobavljač ocijenjen kao najpovoljniji;
- dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH u dijelu zatvaranja svih izdvojenih transakcijskih računa i otvaranja računa u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, kako bi finansijski izvještaji bili cjeloviti i prikazivali stvarno stanje ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te stanje i promjene imovine, obaveza, potraživanja i izvora sredstava.

Preporuke koje nisu razmatrane tokom revizije:

- realizaciju Transfera jedinicama lokalne samouprave – indirektni porezi i transfere općinama – direktni porezi po unaprijed definiranim kriterijima;
- realizaciju kapitalnih transfera (kod Ministarstva saobraćaja) na način koji osigurava knjigovodstveno evidentiranje nabavljene imovine u finansijskim izvještajima javnih preduzeća, kojima je ta imovina ustupljena na upravljanje i korištenje.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, za šta su odgovorne rukovodne strukture Kantona i svi budžetski korisnici. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom smo izvršili ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na Vladi Kantona i rukovodiocima budžetskih korisnika, a osnov funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Također, isti su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Uzimajući u obzir činjenicu da nije izvršena konsolidacija svih transakcijskih računa izvan Jedinstvenog računa Trezora, ne može se potvrditi da je u finansijskim izvještajima osigurana evidencija svih transakcija i poslovnih aktivnosti, tj. prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, odnosno, stanja i promjena imovine obaveza i izvora vlasništva, kako je to pozitivnim zakonskim propisima i predviđeno, iako su s tim ciljem tokom revidirane godine pokrenute određene aktivnosti.

Obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima su iskazane u finansijskim izvještajima, ali iste nisu evidentirane na odgovarajućim propisanim pozicijama.

Provedenim popisom je samo djelimično izvršena ispravka pogrešno iskazanih stalnih sredstava, ali nije izvršena procjena naplativosti potraživanja i plasmana, zbog čega se nije mogla potvrditi njihova realnost i istinitost u finansijskim izvještajima.

Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama, zbog čega se ne može potvrditi da su robe, usluge i radovi nabavljeni od dobavljača koji su ponudili najbolje uvjete za ugovorni organ.

Revizijom je utvrđeno i nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola kod planiranja i izvršavanja Budžeta u dijelu nedovoljnog planiranja sredstava i stvaranje obaveza iznad budžetom odobrenih sredstava; vođenja adekvatne pomoćne evidencije dugovanja koncesionara, kao i evidentiranju potraživanja po istoj; finansiranja visokoškolskih ustanova, bez utvrđenih kriterija u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju; realizacije transfera Ministarstva kulture i sporta, u dijelu primjene provedbenih propisima; obračuna dodatka na plaću ministra MUP-a, zaključivanja ugovora o djelu vanjskim saradnicima i uposlenicima za poslove koji predstavljaju redovne poslove organa uprave, isplate naknada za rad u komisijama, regulisanja naknade za angažovana lica i korištenja sredstava reprezentacije kod ustanova kulture.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Rukovodioци budžetskih korisnika su sačinili i dostavili Ministarstvu finansija izjave o fiskalnoj odgovornosti, kojima su potvrdili spremnost za zakonito i namjensko korištenje sredstava i uspostavu učinkovitog i uspješnog funkcioniranja sistema finansijskog upravljanja i kontrola u okviru budžetom odobrenih sredstava, kako je to predviđeno odredbama člana 44. Zakona o budžetu u FBiH.

Interna revizija

Na osnovi odredbi Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i člana 8. Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, Kanton je bio dužan da najkasnije u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu spomenutog Pravilnika (31.10.2013. godine) uspostavi jedinicu za internu reviziju, uz pribavljeno mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija. Iako je Ministarstvo finansija, uz prethodno pribavljanje potrebno mišljenja u aprilu 2014. godine donijelo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u kojem je predviđena Jedinica za internu reviziju, provedenom revizijom je utvrđeno da nije postupljeno u skladu sa spomenutim zakonskim aktima obzirom da nisu raspoređeni uposlenici za obavljanje poslova interne revizije.

U Ministarstvu finansija je uspostavljen Budžetski inspektorat u kojem su angažirana četiri budžetska inspektora i jedan stručni savjetnik za pravne poslove. Uvidom u Izvještaj o radu za 2015. godinu Budžetskog inspektorata je utvrđeno da je isti tokom revidirane godine postupao isključivo po nalogu resornog ministra i da je proveo 11 inspekcijskih nadzora, od čega se dva nadzora ne odnose na budžetske korisnike Kantona Sarajevo. Budžetski inspektorat svojim aktivnostima ne može nadomjestiti Jedinice za internu reviziju, što se može zaključiti na osnovu uvida u spomenuti izvještaj.

U skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, uspostaviti jedinicu za internu reviziju i rasporediti uposlenike za obavljanje tih poslova.

5. Budžet i izvještavanje

Obzirom da Budžet Kantona nije usvojen u zakonom predviđenom roku, finansiranje za period januar – mart 2015. godine, obavljalo se na osnovu Odluke o privremenom finansiranju najviše u iznosu $\frac{1}{4}$ ostvarenja Budžeta za 2014. godinu, koju je Skupština donijela 26.12.2014. godine. Budžet za 2015. godinu je usvojen od strane Skupštine Kantona 31.03.2015. godine u iznosu 676.300.000 KM. Struktura prihodovne strane Budžeta su prihodi 637.245.600 KM, primici 7.652.000 KM, finansiranje 31.118.100 KM i prenesena sredstva od zaduženja iz prethodnih godina u iznosu 284.300 KM, a rashodovne strane: rashodi 627.724.800 KM i izdaci 7.652.000 KM, finansiranje 31.118.100 KM, te pokriće viška rashoda nad prihodima 9.520.800 KM. Izmjenama i dopunama budžeta za 2015. godinu, od 02.09.2015. godine, planiran je Budžet u iznosu 690.022.000 KM, a njegova struktura je prihodi 650.917.600 KM, primici 7.402.000 KM,

finansiranje 31.118.100 KM, te prenijeta neutrošena sredstva iz ranijih godina i sredstva sa Escrow računa u iznosu 584.300 KM, dok su rashodi 650.917.600 KM, izdaci 7.402.000 KM, finansiranje 31.118.100 KM, te pokriće viška rashoda nad prihodima u iznosu 693.100 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod planiranja i donošenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH obzirom da:

- Nisu poštovani utvrđeni rokovi za: izradu Smjernica i ciljeva fiskalne politike za period 2015 – 2017 godine, Instrukcije br 1, usvajanje Nacrta, Prijedloga i Budžeta, kao i dostavljanje mjesecnih i tromjesečnih operativnih planova;
- Prilikom planiranja Budžeta za 2015. godinu nisu uzete u obzir stvarne potrebe budžetskih korisnika, što je rezultiralo potrebom za donošenjem odluka o unutarnjim ili pak raspodjelama između budžetskih korisnika. Prema prezentiranim podacima Ministarstva finansija tokom 2015. godine izvršene su ukupne preraspodjele u iznosu 15.279.905 KM.
- Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, obzirom da na poziciji planskih veličina nisu iskazane vrijednosti iz Budžeta usvojene od strane Skupštine Kantona.

Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6. Izvršenje budžeta

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu 652.281.750 KM, što je u odnosu na planiranih 664.114.770 KM manje za 11.833.020 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 37.529.884 KM. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu 636.666.679 KM, što u odnosu na planiranih 665.579.370 KM predstavlja ostvarenje od 95,66 %. Rashodi su iskazani u iznosu 614.045.116 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 20.221.563 KM, dok su izdaci za finansijsku imovinu iskazani u iznosu 2.400.000 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod izvršenja budžeta nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta za 2015. godinu iz slijedećih razloga:

- Budžetski korisnici se nisu pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta, što je imalo za posljedicu stvaranje troškova u iznosu 1.605.864 KM iznad Budžetom odobrenih. Odlukom Vlade od 26.02.2016. godine je naloženo Ministarstvu finansija da poveća operativni Budžet za iznos ostvarenog prekoračenja i da se ove obaveze iskažu u finansijskim izvještajima za 2015. godinu. Najznačajnije prekoračenje troškova je iskazano kod pravosudnih tjela 501.286 KM (Kantonalno tužilaštvo 257.488 KM, Kantonalni sud 153.570 KM, Općinski sud Sarajevo 90.228 KM), ustanova kulture 396.744 KM („Mess“ 322.154 KM, „Kamerni teatar 55“ 55.396 KM, „Sartr“ 15.281 KM), ustanova osnovnog obrazovanja 373.129 KM (OŠ „Osman Nuri Hadžić“ 44.563 KM, OŠ „Izet Šabić“ 29.540, OŠ „Grbavica I“ 27.125 KM), ustanova srednjeg obrazovanja 132.909 KM („Srednja medicinska škola“ 29.296 KM, „Prva gimnazija“ 19.835 KM, „Treća gimnazija“ 19.113 KM) i Ministarstva za boračka pitanja 201.796 KM.
- Nije poštovana odredba Zakona o budžetima u FBiH, o priznavanju troškova u trenutku njihova nastanka, obzirom da su troškovi zakupa poslovnog prostora Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba u Kliničkom centru Univerziteta Sarajevo, po fakturi od 29.12.2014. godine u iznosu 303.264 KM iskazani kao trošak 2015. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta, a obaveze iskazivati u trenutku njihova nastanka.

6.1 Prihodi i primici

U konsolidovanim godišnjim finansijskim izvještajima i u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2015. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu 648.652.430 KM i u odnosu na planiranih 653.728.476 KM, manji su za 5.076.040 KM ili 0,78 %. Primici od prodaje stalnih sredstava su iskazani u iznosu 920.824 KM i u odnosu na planiranih 7.402.000 KM manji su za 6.481.176 KM ili 87,56%. Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu 2.708.496 KM i u odnosu na planiranih 2.984.300 KM manji su za 275.804 KM ili 9,24%.

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza 567.368.853 KM, neporezne prihode 66.665.525 KM i primljene transfere i donacije u iznosu 14.618.062 KM.

6.1.1 Prihodi od vlastite djelatnosti

Prihodi od vlastite djelatnosti iskazani su u iznosu od 24.335.767 KM i većim dijelom se odnose na Ministarstvo unutrašnjih poslova 4.576.552 KM, JU „Djeca Sarajeva“ 4.498.256 KM, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade 1.919.267 KM, Uprava za civilnu zaštitu 1.814.945 KM, JU „Dom za socijalno zbrinjavanje osoba s invaliditetom 1.546.870 KM, KJU Zaštićena prirodna područja 462.471 KM, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo 428.697 KM, JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja 412.541 KM, Narodno pozorište 379.323 KM, Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj 278.644 KM, dok je na trezoru iskazan iznos od 130.281 KM.

Kantonalnom Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načinu rokovima raspodjele su definirane aktivnosti svih budžetskih korisnika kojima se ostvaruju vlastiti prihodi. Članom 3. spomenute Uredbe definirano da se pod vlastitim prihodima priznaju samo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su ostvareni obavljanjem osnovne djelatnosti propisanom zakonom ili drugim propisom o osnivanju. **Provedenom revizijom utvrđeno je da član 6. kojim su definirane aktivnosti čijom se realizacijom ostvaruju vlastiti prihodi, nije usaglašen sa članom 3. iste Uredbe, te se kao vlastiti prihodi priznaju i prihodi ostvareni obavljanjem osnovne djelatnosti.** Navedeno ima za posljedicu da se kao vlastiti prihodi priznaju i javni prihod (MUP: izdavanje putnih isprava, izdavanje ličnih dokumenata, izdavanje službenih iskaznica licima koja obavljaju poslove fizičke ili tehničke zaštite, naknada za pravilno držanje, nošenje i rukovanje kratkim vatrenim oružjem itd.; Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade: naknada za polaganje ispita upravljanja motornim vozilom, troškovi ispita za vozača – instruktora, naknada za registraciju auto škola itd.; Civilna zaštita: protivpožarno obezbjeđenje Međunarodnog aerodroma Sarajevo, gasnog sistema Kantona, javnih, kulturnih manifestacija, iznajmljivanje specijalnih vatrogasnih vozila itd.).

Obzirom da budžetski korisnici raspolažu sa određenom autonomijom u trošenju vlastitih prihoda, ne može se potvrditi da su ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH, kojim je definisano da se rashodi i izdaci mogu realizirati do visine utvrđene od strane zakonodavnog tijela u Posebnom dijelu budžeta.

Budžetski korisnici dužni su voditi pomoćne evidencije o pruženim uslugama, usaglašavati podatke iz pomoćnih evidencijsa sa podacima Glavne knjige i poduzimati zakonom propisane radnje u cilju naplate tih prihoda. Prihodi od vlastite djelatnosti Trezora iskazani su u iznosu 130.281 KM, a obzirom da u nadležnosti Trezora nisu predviđene aktivnosti pružanja usluga drugima, isto predstavlja nerazvrstane uplate. Zbog navedenog se ne može potvrditi da su uspostavljene zadovoljavajuće pomoćne evidencije pruženih usluga kod budžetskih korisnika, kao i da je vršeno usaglašavanje podataka iz pomoćnih evidencijsa sa podacima Glavne knjige.

Iako je članom 15. Zakona o izvršenju budžeta za 2015. godinu predviđeno da neutrošeni vlastiti prihodi do 31.12.2015. godine postaju javni prihod naredne godine, Zaključkom Vlade o usvajanju Elaborata o popisu za 2015. godinu, od ukupnog zahtjeva budžetskih korisnika za razgraničenjem od 3.700.484 KM, su ustanovama srednjeg obrazovanja neutrošeni vlastiti prihodi 204.967 KM proknjiženi kao razgraničeni prihod i ista ostaju raspoloživa ovim ustanovama i naredne budžetske godine.

Dopuniti Uredbu o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele, u dijelu definisanja pojma vlastitih prihoda, kako bi se kao vlastiti prihod priznavali isključivo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su nastali obavljanjem poslova koji su zakonima dati u nadležnost budžetskih korisnika.

U cilju pravilnog iskazivanja ostvarenih prihoda po budžetskim korisnicima potrebno je podatke o ostvarenim prihodima iz pomoćnih evidencija usaglašavati sa podacima iz Glavne knjige.

6.1.2 Prihodi od koncesija

Prihodi od koncesija iskazani su u iznosu od 219.928 KM, dok su prema podacima Raspodjele javnih prihoda na korisnike (B2 obrada) općinama na čijem se području nalaze predmeti koncesija doznačeno 329.891 KM, obzirom da je Zakonom o koncesijama predviđena raspodjela ovih prihoda u omjeru Kanton 40% općine 60%.

Ministarstvo finansija je u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama tokom 2015. godine donijelo Pravilnik o formiranju i vođenju registra koncesija i uspostavilo Registar koncesijskih ugovora u kojem je evidentirano osam zaključenih koncesijskih ugovora.

Prema pomoćnim evidencijama Ministarstva privrede tokom 2015. godine na području Kantona je vršena eksplotacija na 37 lokaliteta, od čega se na eksplotaciju mineralnih sirovina odnosi 18 lokacija, a na eksplotaciju vode 19 lokacija. Prema iskazu odgovorne osobe koncesijski ugovori za eksplotaciju mineralnih sirovina su zaključeni sa jedanaest privrednih subjekata, jedan ugovor o koncesiji je dodijeljen od strane Srednjobosanskog Kantona (lokacija na području oba Kantona), dok šest ostalih korisnici prirodnih dobara vrše eksplotaciju bez zaključenih koncesijskih ugovora. Za eksplotaciju vode je zaključeno pet ugovora o koncesiji, dok sa ostalih 14 privrednih subjekata ugovori nisu zaključeni i isti se smatraju obveznicima plaćanja koncesijske naknade na osnovu Odluke Vlade o plaćanju naknade za eksplotaciju vode, od 12.06.2012. godine.

Odlukom Vlade o plaćanju naknade za istraživanje i eksplotaciju mineralnih sirovina od 23.04.2002. godine definisana je koncesijska naknada za eksplotaciju mineralnih sirovina prilikom obavljanja istražnih radnji, ali nije donijeta odluka o visini koncesijska naknada u eksplotaciji, već je ista predmetom pregovaranja prilikom dodjele ugovora o koncesiji. Ugovorom su definisane obaveze korisnika koncesija da vrše kvartalne akontativne uplate, dok se konačan obračun vrši na osnovu godišnjih geodetskih snimaka, sačinjenih od strane ovlaštenog privrednog društva, koje o svom trošku osigurava korisnik koncesije. Provedenom revizijom je utvrđeno da je samo za dio korisnika koncesije obračun obaveza sačinjen na osnovu godišnjih geodetskih snimaka.

Za korisnike vode kao predmeta koncesije obračun koncesijske naknade vrši se na osnovu ugovorom definisanih količina i prezentiranih izveštaja o eksplotatsanim količinama, dok za korisnike vode sa kojim nisu zaključeni koncesijski ugovori i koji ne dostavljaju izveštaje o iskorištenim količinama obračun se vrši na osnovu podataka dobivenih od strane Agencije za vodno područje rijeke Save. Jedinična cijena eksplotatsane vode za korisnike sa kojima su zaključeni ugovori je definirana ugovorom, dok se za korisnike sa kojima nisu zaključeni ugovori primjenjuje cijena 1,5 KM/m³, utvrđena Odlukom o plaćanju naknade za eksplotaciju vode.

Korisnicima koncesije se ne ispostavljaju fakture, što znači da se poslovne promjene u Glavnu knjigu ne unose na osnovu validne računovodstvene dokumentacije. Prema prezentiranim podacima (pregled neizmirenih obaveza po korisnicima) na dan 31.12.2015. godine neizmirene koncesijske naknade iznose 7.472.389 KM i isto predstavlja isključivo obavezu prema Kantonu, dok obaveze koncesijske naknade prema općinama nisu iskazane. Prema pomoćnim evidencijama najznačajniji dužnici za uplatu koncesijske naknade su „Bags Energotehnika“ d.d. Vogošća 3.939.774 KM, „Čolaktex“ d.o.o. Sarajevo 1.115.616 KM, „AB Bosnaputevi“ d.o.o. Sarajevo 282.407 KM, „Terme Ilidža“ 268.740 KM, Srednjobosanski Kanton 253.301 KM, „Bosnaputevi“ d.d. Sarajevo 250.048 KM, KJP „Poljoprivredno dobro Butmir“ 214.418 KM, „Coca Cola HBC B-H“ 206.947 KM, „Teleoptic“ d.o.o. Sarajevo, „Kunovac company“ d.o.o. Sarajevo 145.540 KM i „Hidrogradnja“ d.d. Sarajevo 104.100 KM. I pored činjenice da ne izmiruju obaveze za koncesije, KJP Poljoprivredno dobro Butmir su od strane resornog Ministarstva privrede dodijeljeni poticaj za poljoprivredu u značajnom iznosu.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, tokom revidirane godine Kantonalnom pravobranilaštvu upućeno je 11 zahtjeva za pokretanje spora u vrijednost potraživanja 1.202.966 KM i četiri zahtjeva Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove za pokretanje prekršajnih postupaka u vrijednosti 11.402.851 KM. Za korisnike koncesija koji vrše eksplotaciju bez zaključenih koncesijskih ugovora, Kantonalno pravobranilaštvo se smatra nenađležnim.

Zbog iskazanog potraživanja u pomoćnim evidencijama za koncesijske naknade od 7.472.389 KM, i to samo za Kanton, bez potraživanja koji se odnosi na općine, kao i zbog činjenice da nisu aktivirani instrumenti osiguranja plaćanja, iako su poduzete određene procesne radnje, ne može se potvrditi da su od strane Ministarstva privrede poduzete sve zakonom dozvoljene radnje s ciljem naplate ovih naknada. Također, nisu poduzete aktivnosti kako bi se sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori i time regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana, a time i stvorile prepostavke za pokretanje sudskih sporova. Navedeno ima negativne učinke kako za Budžet Kantona, tako i za budžete općina na čijem prostoru se nalaze predmeti koncesija.

Vlada Kantona treba utvrditi jedinične cijene za obračun koncesijske naknade za sve prirodne resurse koji se pojavljuju kao predmeti koncesije.

Vlada Kantona i Ministarstvo privrede treba da poduzmu aktivnosti kako bi se sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori, na osnovu kojih bi se redovno ispostavljali računi za eksploatisane količine, koje na propisani način treba knjigovodstveno evidentirati (uključujući i dio koji pripada i općinama) i poduzimati sve zakonom propisane mjere kako bi se koncesijske naknade i naplatile.

6.1.3 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava su iskazani u iznosu od 920.825 KM i odnose se primitke od prodaje robnih rezervi u iznosu 920.159 KM i na primitke od prodaje stalnih sredstava 665 KM.

Direkcija robnih rezervi po nalogu Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice dostavlja narodnim kuhinjama namirnice navedene u specifikaciji za što ispostavlja fakturu Ministarstvu, dok u svojim poslovnim knjigama ovaj događaj iskazuje umanjenjem robnih rezervi i izvora sredstava i u istom iznosu evidentira potraživanje od kupaca i razgraničene prihode (u prošloj godini knjiženo kao obaveza i potraživanje od internih transakcija). Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice dobivene fakture knjiži kao svoj transfer – finansiranje javnih kuhinja na teret obaveza prema dobavljačima. U revidiranoj godini se obaveze prema Direkciji robnih rezervi izmiruju uplatom sa transakcijskog računa na transakcijski račun Budžeta. Provedenom revizijom je utvrđeno da ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih događaja nije u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kojim je propisano da se potraživanja i obaveze u okviru organa iskazuju na pozicijama internih transakcija, koja se bez formalnog plaćanja zatvaraju na kraju godine.

Postupajući po preporuci iz Izveštaja o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta za 2014. godinu u vezi pogrešnog iskazivanja primitaka od prodaje robnih rezervi Direkcija za robne rezerve, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice se upitom od 14.07.2015. godine obratilo Ministarstvu finansija o načinu knjigovodstvenog evidentiranja isporuka robnih rezervi narodnim kuhinjama. Ministarstvo finansija je 12.08.2015. godine dostavilo Uputstvo, u kojem je preporučilo knjigovodstveno evidentiranje ovih poslovnih događaja na način opisan u prethodnom pasusu.

Isporuku namirnica narodnim kuhinjama knjigovodstveno evidentirati u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izveštajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 663.124.399 KM, a odnose se na troškove uposlenih 278.455.456 KM, tekuće transfere 250.135.569 KM, izdatke za materijal i usluge 50.455.287 KM, kapitalne transfere 29.909.876 KM, izdatke za otplatu dugova 26.457.719, nabavke stalnih sredstava 20.221.563 KM, izdatke za kamate 5.088.929 KM i izdatke za finansijsku imovinu 2.400.000 KM.

6.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za bruto plaće, naknade troškova uposlenih i doprinose iskazani su u iznosu od 278.455.456 KM, od čega se na bruto plaće i doprinose poslodavca odnosi 244.518.740 KM, a na naknade troškova uposlenih 33.936.716 KM. Struktura spomenutih izdataka kao i usporedba sa izvršenjem prethodne godine data je u slijedećoj tabeli:

Opis	U 2015. godini	U 2014. godini	Index (2/3)
1	2	3	4
Bruto primanja uposlenika	219.101.553	218.390.156	100,33
Doprinosi poslodavaca	25.417.187	25.281.685	100,54
Naknade troškova uposlenika	33.936.716	31.858.533	106,52
Ukupno	278.455.456	275.530.374	101,06
Prosječan broj uposlenih	11.175	11.175	100,00

Osnovica za obračun plaća je utvrđena u iznosu 276 KM i primjenjuje se od 01.01.2013. godine, s tim da se ista ne primjenjuje za obračun plaća policijskih službenika.

Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 45/10) kojim je definiran način obračuna plaće policijskih službenika u FBiH je propisana obaveza donošenja kantonalnih propisa usaglašenih sa ovim Zakonom. **Po iskazu odgovorne osobe ni u revidiranoj godini nije donesen kantonalni propis za obračun plaća i naknada policijskih službenika usaglašen sa spomenutim Zakonom.**

Neto primanja u 2015. godini (bez minulog rada) predsjedavajućeg zakonodavnog tijela i premijera iznosi 2.847 KM, zamjenika predsjedavajućeg 2.760 KM, zastupnika 2.353 KM (tokom godine u prosjeku je bilo 13 profesionaliziranih zastupnika) i ministara 2.615 KM. Najveća neto plaća iznosila je 3.723 KM (predsjednik Kantonalnog suda), a najniža neto plaća je iznosila 584 KM.

Kao i prethodnih godina ministru MUP-a se isplaćuje dodatak na plaću u visini od 30% na ime posebnog dodatka za posebne uslove rada. Uredbom Vlade o posebnom dodatku na plaću definisano je da ovlaštenim službenicima u MUP-u pripada 30% po osnovu posebnih uslova rada i decidno su propisana radna mjesta za ostvarivanje prava na poseban dodatak. Obzirom da je ministar nosilac izvršne vlasti na koga se odnosi Zakon o radno-pravnom statusu članova Vlade Kantona Sarajevo, odnosno Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo, ne možemo potvrditi osnovanost isplate posebnog dodatka na plaću po osnovu posebnih uslova rada (mjesečno cca 745 KM).

Naknade plaće za prekovremeni rad iskazane su u iznosu od 1.417.783 KM, a najvećim dijelom se odnose na ustanove osnovnog obrazovanja 315.536 KM, srednjeg obrazovanja 261.946 KM, Upravu za civilnu zaštitu 270.316 KM i MUP 182.154 KM.

Donijeti propis kojim se regulira način obračuna plaće policijskih službenika, kako je to Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH i predviđeno.

Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o posebnom dodatku na plaću u dijelu isplate posebnog dodatka po osnovu posebnih uslova rada samo za ovlaštene službenike MUP-a.

6.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge su iskazani u iznosu 50.455.286 KM, a struktura spomenutih izdataka je: ugovorene i druge posebne usluge 15.511.262 KM, izdaci za energiju 10.206.041 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 7.567.156 KM, izdaci za tekuće održavanje 6.182.343 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 5.494.174 KM, unajmljivanje imovine 2.263.899 KM, izdaci za osiguranje i bankarske usluge 1.420.993 KM, izdaci za prevoz i gorivo 1.388.130 KM i putni troškovi 421.288 KM.

Ugovorene usluge iskazane su u iznosu 15.511.262 KM. U okviru ugovorenih usluga najznačajniji su izdaci za samostalne djelatnosti 3.281.889 KM, ostale ugovorene usluge 2.718.019 KM, troškovi za usluge advokata i vještaka 2.222.389 KM, izdaci za specijalizaciju 1.077.667 KM, izdaci za rad komisija 897.489 KM, izdaci računovodstvenih i revizorskih usluga 552.266 KM, usluge reprezentacije 413.059 KM, izdaci za hardverske i softverske usluge 354.740 KM itd.

Izdaci za samostalne djelatnosti - ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima i naknade za rad u nadzornim i upravnim odborima iskazani su u iznosu 3.281.889 KM, a najznačajniji su kod: ustanova kulture 1.001.199 KM, srednjeg obrazovanja 673.254 KM, Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 228.491 KM, MUP-a 203.957 KM, osnovnog obrazovanja 196.358 KM, i Centra za kulturu 150.421 KM, Općinskog suda u Sarajevu 83.542 KM, Zavoda za planiranje razvoja 83.018 KM i Ministarstva za boračka pitanja 80.189 KM.

Kod **ustanova kulture** najznačajniji su izdaci kod Narodnog pozorišta 311.997 KM, MESS-a 209.814 KM, Sarajevske filharmonije 167.245 KM, SARTR-a 135.882 KM i Kamernog teatra 120.197 KM. Isti se u najvećem dijelu odnose na angažovanje lica za obavljanje specifičnih poslova u ustanovama kulture (redatelji, scenografi, kostimografi, glumci) za koje se pored honorara plaćaju troškovi prevoza i smještaja. U okviru ostalih nespomenutih usluga kod ustanova kulture (MESS i JU Narodno pozorište) iskazano je 420.028 KM, od čega se značajan dio odnosi na troškove smještaja i prevoza angažovanih lica. Visina naknade za angažovanje istih nije regulisana pisanim aktom, a ustanove su različito postupale prilikom angažovanja lica i utvrđivanja naknada.

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih** u okviru ugovorenih usluga značajan dio se odnosi na isplatu naknada za rad u upravnim i nadzornim odborima visokoškolskih ustanova, obavljanje poslova u vezi vozačkih ispita, polaganje stručnih ispita nastavnog kadra i ekspertne komisije za ocjenu elaborata i opravdanosti osnivanja visokoškolskih ustanova. Kod ustanova obrazovanja (škole) u najvećem dijelu iskazani izdaci se odnose na održavanje nastave i vanrednih ispita, angažovanje nastavnog kadra za organizaciju takmičenja i izradu nastavnih planova.

Ostali budžetski korisnici (Direkcija za puteve, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih, Stručna služba za zajedničke poslove, Zavod za planiranje razvoja, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo za boračka pitanja) angažovali su vanjske saradnike za različite poslove kao što su obavljanje poslova viših stručnih saradnika, stručnih saradnika i pomoćnih poslova, koji su utvrđeni sistematizacijom radnih mesta. Kao primjer navodimo obavljanje poslova i radnih zadataka vezano za radno mjesto – Viši stručni saradnik za održavanje puteva, Stručni savjetnik za rekonstrukciju i izgradnju puteva, Viši referent za vođenje evidencije (Direkcija za puteve), poslovi stručnog savjetnika za poslove pristupa informacijama, poslovi informisanja javnosti u Kabinetu ministra, poslovi u Sektoru za pravne, kadrovske i logističke poslove, poslovi u Sektoru podrške i drugi administrativno – tehnički poslovi (MUP), izrada regionalnih i urbanističkih planova (Zavod za planiranje razvoja Kantona), poslovi vozača i održavanje vozog parka (Ministarstvo Saobraćaja, MUP) i dr. Većina ugovora je zaključena na mjesec ili dva i isti su redovito obnavljani po isteku perioda važenja.

Obzirom da su se tokom godine zaključivali ugovori o djelu sa vanjskim saradnicima za obavljanje poslova i radnih zadataka koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika, provedenom revizijom je utvrđena neopravdanost angažovanja vanjskih saradnika za obavljanje tih poslova.

Ustanove kulture (Narodno pozorište i Sarajevska filharmonija) su zaključile ugovore o djelu sa istim licem za obavljanje stručnih poslova u primjeni Zakona o javnim nabavkama (Narodno pozorište 3.000 KM) i za uspostavu postupaka javnih nabavki i izradu internih akata (Sarajevska filharmonija 2.000 KM). Ugovori su zaključeni u više navrata na period od 10 dana do pola godine, ili uopšte nije naveden period važenja ugovora, a ugovorena je ista visina naknade. **Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se uvjerili da su ugovorene usluge izvršene, niti na koji način je utvrđena visina naknade.**

Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji ne predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika.

Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture, treba urediti pravila za angažovanje vanjskih saradnika i definirati naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 897.489 KM. Najveći izdaci su kod **Ministarstva obrazovanja 293.592 KM, MUP-a 186.431 KM, Ministarstva zdravstva 75.920 KM, Skupštine Kantona 70.660 KM, Ministarstva finansija 52.344 KM, Uprave za civilnu zaštitu 35.600 KM i Stručne službe za zajedničke poslove 21.260 KM.** Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su kod navedenih budžetskih korisnika formirane komisije za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave (godišnji popis, provođenje postupka javnih nabavki, rješavanje po prigovorima, poslovi izrade i distribucije administrativnih i sudskih taksenih maraka, provođenje javnih poziva za finansiranje programa, Komisija za izradu mišljenja na Opći i Posebni dio budžeta Kantona, poslovi odabira bezvrijednog registratorskog materijala i dr.). U komisijama su uglavnom bili angažovani uposlenici organa uprave.

Provedenom revizijom utvrđeno je da su u Zavodu za specijalno obrazovanje i odgoj djece Mjedenica ugovori o djelu zaključeni sa uposlenicima za provođenje redovnog godišnjeg popisa, a ugovorena naknada je iznosila od 200 KM do 500 KM (ukupno isplaćeno 4.300 KM).

Također, smatramo neopravdanim isplatu mjesecne naknade sekretarima radnih tijela Skupštine (ukupno 18.400 KM) koji su uposlenici Službe za skupštinske poslove, obzirom da je u opisu njihovih radnih mesta obavljanje poslova za potrebe Skupštine i radnih tijela Skupštine.

Obzirom da su navedeni poslovi u nadležnosti budžetskih korisnika i predstavljaju njihove redovne poslove, provedenom revizijom je utvrđena neopravdanost isplate ovih izdataka. Također, na isplaćene naknade za rad u komisijama i ugovorima o djelu uposlenicima nisu obračunati porezi i doprinosi po stopama predviđenim za prihode od nesamostalne djelatnosti (isti kao i za plaću), kako je to propisano članom 27. Zakona o porezu na dohodak.

Preispitati osnovanost isplata naknada za rad u komisijama i ugovora o djelu uposlenicima kod obavljanja redovnih poslova iz nadležnosti budžetskih korisnika.

Na naknade za angažman uposlenika u komisijama i po ugovorima o djelu, obračunavati poreze i doprinose po stopama predviđenim za prihode od nesamostalne djelatnosti, kako je to propisano članom 27. Zakona o porezu na dohodak.

6.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu 250.135.569 KM i isti čine 37,72 % ukupnih rashoda budžeta za 2015. godinu. Isti se odnose na tekuće transfere neprofitnim organizacijama 94.988.007 KM, tekuće transfere pojedincima 74.969.259 KM, subvencije javnim preduzećima 48.100.900 KM, druge tekuće rashode 32.027.403 KM i tekuće transfere drugim nivoima vlasti 50.000 KM.

Najveća izvršenja tekućih transfera iskazana su kod Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 78.061.719 KM (najvećim dijelom sufinansiranje visokoškolskih ustanova i prijevoz učenika), Ministarstva za rad i socijalnu politiku 60.096.340 KM, Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture 31.545.435 KM, Ministarstva finansija 29.514.206 KM (sudske presude i izvršna sudska rješenja, povrat više ili pogrešno uplaćenih prihoda), Ministarstva za boračka pitanja 14.547.443 KM (dopunska prava boračke populacije), Ministarstva saobraćaja 7.317.417 KM (subvencioniranje razlika do ekonomске cijene mjesecnih karata za prijevoz penzionera i studenata), Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 6.500.053 KM (najveće su subvencije javnim preduzećima), Ministarstva kulture i sporta 6.359.885 KM, Ministarstva privrede 5.932.203 KM (poticaj poljoprivrednoj proizvodnji), Ministarstva pravde i uprave 3.868.033 KM (najvećim dijelom sufinansiranje JP Televizija Kantona Sarajevo), Ministarstva zdravstva 2.108.014 KM, Skupštine 1.287.671 KM (političke stranke), Kabineta premijera, Stručne službe Vlade, Ureda za zakonodavstvo 889.885 KM itd.

Transferi za visoko obrazovanje **Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih** iskazani su u iznosu 66.136.636 KM, dok je na poziciji transfera za nauku iskazan izdatak u iznosu 4.282.200 KM i isti je služio za finansiranje 5 naučnoistraživačkih instituta (Institut za istoriju, Orientalni institut, Institut za jezik, Institut za genetičko inžinerstvo i biotehnologiju, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava) koji su u sastavu Univerziteta, što znači da je za finansiranje visokog obrazovanja realizirano 70.404.500 KM. Tokom revidirane godine su se sredstva za finansiranje visokog obrazovanja doznačavala na jedinstveni račun Univerziteta, odakle su se usmjeravala organizacionim jedinicama u omjerima kako su se isti finansirali u proteklom periodu.

Zakonom o visokom obrazovanju (član 128. i član 133.) je predviđeno da će Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu, kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad donijeti Vlada, na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade. Da bi se donijeli nabrojani podzakonski akti, potrebno je u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju (član 96.) da Ministarstvo, na prijedlog Univerziteta, doneće Pravilnik o općeprihvaćenim standardima u struci. Po iskazu odgovorne osobe iz Ministarstva, prijedlog spomenutog Pravilnika nije dostavljen od strane Univerziteta.

Ministar je rješenjem od 15.05.2015. godine formirao Komisiju za izradu kriterija za sufinansiranje Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica, te izradu metodologije za raspodjelu budžetskih

sredstava, koja je u roku od 60 dana bila u obavezi sačiniti Nacrt kriterija za sufinansiranje Univerziteta i izradi Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava. Prema prezentiranoj informaciji predsjednika komisije, ista nije do okončanja revizije izvršila poslove definisane spomenutim rješenjem.

Također, Zakonom o visokom obrazovanju (član 137.) je predviđeno da će Ministarstvo obrazovanja, nauke i mlađih u saradnji sa Ministarstvom finansija, a na prijedlog Upravnog odbora Univerziteta, donijeti Pravilnik o utrošku vanbudžetskih sredstava. Ministar je Odlukom od 12.05.2015. godine formirao Komisiju za izradu Nacrta prijedloga Pravilnika o utrošku vanbudžetskih sredstava u okviru Univerziteta, kojoj je naloženo da u roku od 60 dana dostavi Nacrt spomenutog pravilnika Upravnom odboru Univerziteta. Upravni odbor Univerziteta je 10.09.2015. godine usvojio Prijedlog pravilnika o ostvarivanju i raspolažanju vanbudžetskim prihodima Univerziteta i isti je dostavljen Ministarstvu finansija i resornom ministarstvu na daljnje postupanje. Prema informaciji predsjednika komisije spomenuti pravilnik nije do okončanja revizije usvojen od strane resornog Ministarstva obrazovanja, nauke i mlađih.

Navedeno ima za posljedicu da je i u revidiranoj godini finansiranje visokog obrazovanja vršeno bez utvrđenih kriterija, niti je resorno Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlađe uspostavilo nadzor nad utroškom vanbudžetskih sredstava, što nije u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju.

Napominjemo da visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja i da iste pored budžetskih sredstava ostvaruju značajne prihode iz obavljanja registrovane djelatnosti (realizacije projekata, upisnina i školarina na vanrednom i postdiplomskom studiju, nostrifikacije diploma, odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija i ostalo). Navedeno ima za posljedicu da Kanton kao osnivač, kao i resorno ministarstvo, nemaju uspostavljen nadzor i kontrolu nad trošenjem raspoloživih sredstava.

Donijeti Pravilnik o općeprihvaćenim standardima u struci, Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno.

Ministarstvo obrazovanja, nauke i mlađih u saradnji sa Ministarstvom finansija treba donijeti Pravilnik o utrošku vanbudžetskih sredstava, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno.

Poduzeti aktivnosti na uključivanju visokoškolskih ustanova u sistem trezorskog poslovanja, kako bi Kanton kao osnivač uspostavio nadzor nad trošenjem raspoloživih sredstava.

Na poziciji **Ministarstva kulture i sporta** su iskazani transferi u iznosu 6.359.885 KM. Značajan broj tekućih transfera je Budžetom za 2015. godinu planiran po korisnicima sa pripadajućim iznosima, dok su se preostali transferi trebali realizirati u skladu sa odredbama Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koja se finansiraju/sufinansiraju iz Budžeta. Od strane Ministarstva su 2005. godine donijeti Pravilnik o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih transfera kulture u Ministarstvu kulture i sporta i Pravilnik o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu, kojima su regulisane procedure dodjele sredstava, kao i kriteriji koji će se primjenjivati u postupku dodjele sredstava. **Tokom revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su primjenjeni spomenuti provedbeni propisi prilikom realizacije Međunarodnih turnira u iznosu 95.200 KM, Rezervnih sredstava u iznosu 72.500 KM, Vrhunskog sporta u iznosu 995.522 KM, Takmičarsko-razvojnog sporta u iznosu 520.272 KM, Podrška sportskom podmlatku 333.800 KM, Sport za sve u iznosu 109.700 KM, Rezervna sredstva u iznosu 61.600 KM, Kulturno umjetnički amaterizam u iznosu 140.000 KM, Sufinansiranje proizvodnje kratkog igranog i dokumentarnog filma u iznosu 144.000 KM, Zaštita kulturnog stvaralaštva u iznosu 143.704 KM, Međunarodna i međuregionalna kulturna saradnja u iznosu 77.000 KM, Podrška projektima iz oblasti kulture u iznosu 381.171 KM i Podrška projektima iz oblasti kulture u iznosu 55.500 KM.**

Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz sredstava Budžeta, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova kulture u Ministarstvu kulture i sporta i Pravilnika o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu prilikom realizacije transfera za kulturu i sport.

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su iskazani u iznosu 29.909.876 KM, a odnose se na transfere drugim nivoima vlasti 3.956.194 KM, transfere pojedincima 1.975.588 KM, transfere neprofitnim organizacijama 13.169.194 KM i transfere javnim preduzećima 10.808.900 KM.

Realizacija transfera najvećim dijelom se odnosi na Ministarstvo saobraćaja 14.011.834 KM, Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture 3.842.252 KM, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 3.838.963 KM, Ministarstvo privrede 3.741.736 KM, Ministarstvo za boračka pitanja 1.196.933 KM, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade 981.091 KM, Uprava za civilnu zaštitu 534.329 KM, Kantonalna uprava za šumarstvo 465.239 KM, Ministarstvo zdravstva 401.510 KM, Ministarstvo kulture i sporta 385.675 KM, Fond memorijala 289.314 KM itd. Budžetom za 2015. godinu je većina kapitalnih transfera planirana po korisnicima sa pripadajućim iznosima.

6.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate su iskazani u iznosu 5.088.929 KM, a odnose se na kamate za inostrano zaduženje 1.539.165 KM i kamate za domaće zaduženje 3.549.7654 KM.

Kredit EBRD-a za Projekt gradskih saobraćajnica Sarajevo u iznosu 32.271.195 KM je postao efektivan 28.10.2013. godine i do konca revidirane 2015. godine su povučena sredstva u iznosu 26.983.586 KM, dok je ostalo nepovučeno 5.287.609 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da je pored plaćene kamate na iskorištena sredstava obračunata i plaćena kamata i na nepovučena kreditna sredstva u visini 0,5% odnosno 71.800 KM. **Obzirom da je za spomenute kredite unaprijed definisana namjena kao i nositelji implementacije odobrenih sredstava, ne može se potvrditi racionalno ponašanje budžetskih korisnika obzirom na plaćanje kamata u značajnom iznosu i na nepovučena kreditna sredstva.**

Budžetski korisnici, u čijoj je nadležnosti realizacija odobrenih kreditnih sredstava, trebaju stvoriti pretpostavke za njihovu realizaciju kako se ne bi plaćale i kamate na odobrena a nepovučena sredstva i time izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova.

6.2.6 Tekuća rezerva

Sredstva tekuće rezerve su realizirana u iznosu 3.067.250 KM, a odobrena su odlukama Vlade i to 2.892.250 KM za izmirenje obaveza po vansudskim nagodbama za izvršna sudska rješenja, 90.000 KM na ime podrške Agenciji za privatizaciju Kantona Sarajevo, 70.000 KM na ime troškova manifestacije „Doček Pape Franje u Sarajevu“ i 10.000 KM za sufinansiranje nabavke vozila za dijalizu Bosansko-podrinjskog Kantona.

6.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2015. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2015. godinu	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2014. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	653.728.470	648.652.430	610.956.358	99,22
I.1.	Prihodi od poreza	550.089.000	567.368.853	530.232.540	103,14
I.2.	Neporezni prihodi	85.997.109	66.665.525	64.279.352	77,52
I.3.	Primljeni transferi	17.642.361	14.618.052	16.444.466	82,86
II	RASHODI	635.885.455	614.045.116	582.981.414	96,57
II.1.	Tekući rashodi	564.051.872	579.046.310	547.160.124	102,66
II.2.	Kapitalni transferi	45.857.709	29.909.876	32.114.594	65,22
II.3.	Izdaci za kamate	5.734.324	5.088.929	3.706.696	88,75
II.4.	Tekuća rezerva	20.241.550			
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	17.843.015	34.607.314	27.974.944	193,95
IV	NETO NABAVKA STAL.SREDST. (IV.2. – IV.1.)	19.791.915	19.300.738	21.553.342	97,52

IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	7.402.000	920.824	1.146.236	12,44
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	27.193.915	20.221.563	22.699.578	74,36
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III – IV	(1.948.900)	15.306.575	6.421.602	(785,40)
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1. – VI.2.)	484.300	308.496	1.393.272	,63,70
VI.1.	Primici od finansijske imovine	2.984.300	2.708.496	2.649.272	90,76
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	2.500.000	2.400.000	1.256.000	96,00
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1. – VII.2.)	1.464.600	(1.312.962)	20.861.993	(89,65)
VII.1.	Primici od zaduživanja	28.133.800	25.144.757	34.782.600	89,38
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	26.669.200	26.457.719	13.920.607	99,21
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	14.302.109	28.676.867	n.p.

Podaci iz bilansa stanja:

NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	73.589.648	90.520.756	81,30
--	-------------------	-------------------	--------------

U revidiranoj godini je iskazan **tekući suficit** u iznosu 34.607.314 KM, obzirom da su prihodi ostvareni u iznosu 648.652.430 KM, a rashodi u iznosu 614.045.116 KM.

Ukupan suficit revidirane godine je iskazan u iznosu 15.306.575 KM, obzirom da su pored ostvarenog tekućeg deficit-a, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu 20.221.563 KM, a primici od prodaje stalnih sredstava 920.824 KM..

Ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu 14.302.109 KM, obzirom da je pored ostvarenog ukupnog suficita iskazano povećanje primitaka u odnosu na izdatke od finansijske imovine u iznosu 308.496 KM, kao i smanjenje iznosa dugoročnog zaduženja u iznosu 1.312.962 KM.

Prema finansijskom iskazu „Konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2015. godine, iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 73.589.648 KM. U odnosu na podatke iz prethodnog bilansa, kada je višak rashoda nad prihodima iznosio 90.520.756 KM, u revidiranoj godini je došlo do smanjenja istog za 2.628.999 KM, na osnovu odluka o otpisu obaveza za plasamane iz ranijih godina, donijetih na prijedlog budžetskih korisnika.

Provedenom revizijom je utvrđeno da su obaveze prema plasmanima u iznosu 1.074.000 KM neosnovano isknjižene u korist finansijskog rezultata, zbog čega se ne može potvrditi iskazani finansijski rezultat revidirane godine, kao i iskazani akumulirani višak rashoda nad prihodima za navedeni iznos.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

7.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva su iskazana u iznosu 28.096.526 KM i ista predstavljaju stanje sredstava na 13 transakcijskih računa otvorenih u sastavu Jedinstvenog računa trezora u vrijednosti 28.053.986 KM i stanje prelaznog računa u vrijednosti 42.540 KM (nemogućnost raspodjele sredstava na dan bilansiranja).

Pored novčanih sredstava iskazanih u finansijskim izvještajima, Elaboratom o popisu za 2015. godinu je iskazano stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora u iznosu 32.609.378 KM. Budžetski korisnici raspolažu sa 16 transakcijskih računa na kojima su iskazani sljedeći iznosi: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo (6 računa) 26.011.699 KM, Kantonalni sud 108.869 KM, Općinski sud Sarajevo 5.925.020 KM, Kantonalni centar za socijalni rad (3 računa) -1.362 KM, Centar za vaspitanje, obrazovanje i radno osposobljavanje Vladimir Nazor (2 računa) 65.376 KM, II Gimnazija Sarajevo 124.423 KM, OŠ Čamil Sijarić 5.504 KM i Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje groblja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida (2 računa) 69.848 KM, kao i oročena sredstva u iznosu 300.000 KM.

Zbog činjenice da novčana sredstva na 16 transakcijskih računa, koja nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, u iznosu 32.609.378 KM na datum bilansiranja nisu iskazana u finansijskim izvještajima,

ne može se potvrditi realnost iskazanih novčanih sredstava u finansijskim izvještajima 2015. godine za navedeni iznos.

Izvršiti konsolidaciju svih transakcijskih računa sa kojima raspolažu budžetski korisnici u skladu sa odredbama članova 15. i 18. Zakona o trezoru u FBiH iz 2016. godine.

7.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu 17.613.839 KM i odnose se na potraživanja od pravnih lica 3.870.353 KM, ostala potraživanja 13.736.136 KM, potraživanja po kreditima 4.500 KM i potraživanja od fizičkih lica 2.900 KM.

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za isporučene robe i usluge 926.212 KM i potraživanja za unaprijed plaćenu robu 2.944.141 KM. Najznačajnija potraživanja za isporučene robe i usluge su iskazana kod Ministarstva unutrašnjih poslova 161.323 KM, Direkcije za robne rezerve, Direkcije za puteve 96.000 KM, JU „Dom za socijalno zbrinjavanje osoba“ 94.323 KM i Centar za kulturu Kantona Sarajevo 64.622 KM. Potraživanja za avanse se najvećim djelom odnose na Kantonalnu upravu za šume 1.501.600 KM, Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih 346.644 KM i Ministarstvo saobraćaja 136.149 KM.

Potraživanja **Direkcije za puteve** se odnose na usluge izdavanja odobrenja za postavljanje reklamnih panoa u cestovnom pojasu na cestama iz nadležnosti Direkcije. U revidiranoj godini je na poziciji potraživanja od pravnih osoba evidentirano potraživanje u iznosu od 200.000 KM (po Sporazumu o poravnanju sa privrednim društvom Europlakat d.o.o. Sarajevo) i zatvaranje potraživanja u iznosu 335.586 KM, dok je na poziciji sumnjivih i spornih iskazano zatvaranje potraživanja u iznosu 195.645 KM. Usaporedbom vrijednosti iskazanih potraživanja sa iskazanim naknadama za postavljanje reklama koje su iznosile 1.180.759 KM je vidljivo da se potraživanja ne unose u finansijske izvještaje. Po iskazu odgovorne osobe i u revidiranoj godini se korisnicima usluga izdaju samo rješenja, a ne i fakture, radi čega se potraživanja po ovom osnovu ne iskazuju u finansijskim izvještajima. Također, kupcima se ne dostavljaju konfirmacije na ovjeru s ciljem potvrđivanja postojanja potraživanja, niti se vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci se ne evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja.

Na poziciji **Centra za kulturu KS** kao pravnog sljednika **Bosanskog kulturnog centra** su iskazana potraživanja za isporučene robe i usluge u iznosu 64.622 KM i isto predstavlja početno stanje potraživanja Bosanskog kulturnog centra. Centar za kulturu pruža usluge davanja poslovnih prostora u zakup i sa korisnicima zaključuje ugovore na osnovu kojih ispostavlja fakture. Tokom revizije je prezentirano 17 ugovora kojim je ugovorena cijena zakupa u iznosu 27.111 KM. Ispostavljene fakture nisu iskazane na odgovarajućoj poziciji potraživanja u finansijskim izvještajima. Također, kupcima se ne dostavljaju konfirmacije na ovjeru s ciljem potvrđivanja postojanja potraživanja, niti se vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci se ne evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja.

Zbog svega navedenog, provedenom revizijom je utvrđeno da Direkcija za puteve i Centar za kulturu nisu postupili u skladu sa odredbama člana 28. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor.

Ostala potraživanja se većim dijelom odnose na ostala potraživanja 8.278.681 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 4.991.680 KM, potraživanja za pripravnike 448.495 KM i potraživanje za bolovanje preko 42 dana 204.930 KM. Najznačajnija su iskazana kod Ministarstva privrede 7.472.389 KM i Ministarstva saobraćaja 691.837 KM, dok su sumnjiva i sporna potraživanja većim dijelom iskazana kod Ministarstva za boračka pitanja 1.789.933 KM, Ministarstva privrede 1.785.489 KM, Ministarstva unutrašnjih poslova 1.060.648 KM i Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih 188.662 KM.

Ostala potraživanja **Ministarstva privrede** u iznosu 7.472.389 KM predstavljaju potraživanja za koncesije. **Potraživanja se odnose na 37 privrednih subjekata, iako su koncesijski ugovori zaključeni samo**

sa njih 16. Uvidom u pomoćne evidencije Ministarstva privrede o potraživanjima koncesijskih naknada je utvrđeno da se za 7 korisnika koncesije iskazano potraživanje odnosi na dan 31.12.2014. godine.

Pravni osnov za iskazivanje potraživanja od privrednih subjekata sa kojim nije potpisana koncesijski ugovor je Odluka Vlade o naknadi za eksploataciju voda na području Kantona Sarajevo od 12.06.2012. godine, kojom je definisana naknada od 1,5 KM/m³ ili 1,5% bruto prihoda ostvarenog eksploatacijom vode. Izračun obaveza korisnika sa kojima nisu potpisani koncesijski ugovori se utvrđuje na osnovu obračuna vodne naknade od strane Agencije za vodno područje rijeke Save. **Korisnicima koncesije se ne ispostavljaju fakture (potpisanim koncesijskim ugovorima nije predviđeno izdavanje faktura), što znači da se poslovne promjene u Glavnu knjigu ne unose na osnovu validne računovodstvene dokumentacije.** Na kraju godine se tek knjiže potraživanja koja se odnose na Kanton u cijelokupnom iznosu, te se istovremeno vrši zatvaranje potraživanja koja su naplaćena tokom godine, dok se iznos potraživanja koji pripada općinama ne iskazuju u finansijskim izvještajima. Prema prezentiranoj dokumentaciji, Ministarstvo je u 2015. godini uputilo Kantonalnom pravobranilaštvu 11 zahtjeva za pokretanje sudske sporove protiv korisnika koncesija u ukupnoj vrijednosti 1.202.966 KM i 4 zahtjeva Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove za pokretanje prekršajnih postupaka u vrijednosti 11.402.851 KM. Usporedbom iznosa iskazanih potraživanja od 7.472.389 KM i iznosa iz tužbenog zahtjeva upućenog Kantonalnom pravobranilaštvu i Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove od 12.605.817 KM je vidljivo da su pokrenuti postupci i za utuženje potraživanja koja nisu iskazana u finansijskim izvještajima. Također, potraživanja za koja je zatraženo utuženje nisu iskazana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, niti su kupcima dostavljane konfirmacije s ciljem usaglašavanja iskazanih potraživanja. Obzirom na činjenicu da nije obezbjeđena sva potrebna dokumentacija, ne može se sa sigurnošću očekivati pozitivan ishod pokrenutih postupaka.

Na poziciji ostalih potraživanja **Ministarstva saobraćaja** je iskazano potraživanje u iznosu 691.837 KM, a odnosi se najvećim djelom na potraživanje za parking (manji dio predstavlja potraživanja akontacija za službeni put). Uvidom u karticu spomenutih potraživanja je vidljivo da su cijelokupna potraživanja za parking, kao i zatvaranje istih unijeti 31.12.2015. godine.

Sumniva i sporna potraživanja **Ministarstva za pitanje boraca** u iznosu 1.789.933 KM predstavljaju nenaplative plasmane pravnim licima za koje su nadležni sudovi 2012. godine donijeli rješenja o obustavi izvršnih postupaka zbog nenaplativosti.

Sumniva i sporna potraživanja **Ministarstva privrede** u iznosu 1.785.489 KM predstavljaju potraživanja temeljem datih pozajmica privrednim društvima tokom 1997 i 1998 godine. Elaboratom o popisu je i pored činjenice da su pokrenuti sudske postupci, naznačena neizvjesnost naplate ovih potraživanja, obzirom da se nad dužnicima provode stečajni postupci.

Sumniva i sporna potraživanja **Direkcije za puteve** iskazana su u iznosu 6.056 KM. Tokom revidirane godine je izvršen otpis sumnjivih i spornih potraživanja u vrijednosti 195.645 KM, a koja se odnose na dva privredne subjekta za koje je u postupku utuženja utvrđeno da su ista nenaplativa obzirom da su isti brisani iz sudske registre.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (nalog za knjiženje) je utvrđeno da otpis sumnjivih i spornih potraživanja nije proveden u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike Kantona i trezor, obzirom da isto nije knjiženo na teret finansijskog rezultata.

Provedenom revizijom iskazanih potraživanja je utvrđeno da se u pojedinim slučajevima, za pružene usluge ne izdaju vjerodostojne računovodstvene isprave (fakture), da se potraživanja ne iskazuju u finansijskim izvještajima, da se ne poduzimaju sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, da se ne vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci se ne evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor predviđeno, niti su sa kupcima provedena usaglašavanja iskazanih potraživanja, kako je to odredbama člana 28. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno. Također, za određena potraživanja, iskazana na poziciji sumnjivih i spornih, od strane nadležnih sudova donijeto je rješenje o obustavi postupka obzirom da su ista nenaplativa, te se ista trebaju otpisati kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor predviđeno, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja potraživanja u finansijskim izvještajima. Zbog svega navedenog se ne može potvrditi realnost iskazanih potraživanja u finansijskim izvještajima za 2015. godinu.

Kratkoročna potraživanja iskazivati na osnovu validne računovodstvene dokumentacije, poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, te u cilju realnog iskazivanja istih, nenaplativa potraživanja otpisati u skladu sa odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenih politika za budžetske korisnike Kantona i trezor.

Usaglašavanje potraživanja vršiti u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziju u FBiH.

7.3 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstava nabavne vrijednosti 490.923.153 KM, otpisane vrijednosti 159.084.609 KM i sadašnje vrijednosti 331.838.544 KM, koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Prema prezentiranom pregledu promjena na stalnim sredstvima u 2015. godini ista su povećana za 24.864.645 KM, a smanjena su za 13.201.829 KM. Odstupanje povećanja na pozicijama stalnih sredstava sa podacima kapitalnih ulaganja u stalna sredstva koja su iznosila 20.221.563 KM je prvenstveno posljedica preknjižavanje imovine sa jednog budžetskog korisnika na drugog, uslijed statusnih promjena budžetskog korisnika.

7.4 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani u iznosu 31.353.675 KM, najvećim djelom se odnose na date kredite u nadležnosti Ministarstva za boračka pitanja u iznosu 26.218.521 KM, Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša u iznosu 4.090.933 KM, Ministarstva finansija u iznosu 1.000.000 KM i Uprave civilne zaštite u iznosu 42.157 KM.

Od iskazanih dugoročnih plasmana **Ministarstva za boračka pitanja** 16.879.870 KM se odnosi na pozajmice pojedincima za rješavanje stambenih pitanja, dok se 9.338.651 KM odnosi na pozajmice za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti. Tokom revidirane godine odobreni su novi plasmani u iznosu od 1.000.000 KM za rješavanje stambenih pitanja i 399.742 KM za finansiranje programa pokretanja ili proširenja proizvodno uslužnih djelatnosti.

Uvidom u pomoćne evidencije dugoročnih plasmana Ministarstva za boračka pitanja i Elaborat o popisu za 2015. godinu je vidljivo da su **dospjeli povrati plasmana za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti na dan bilansiranja iznosili 9.189.134 KM** i da su poslovne banke s ciljem naplate istih pokrenule 624 sudska spora. Za dio plasmana koji su 2012. godine potpisanim cesijom u iznosu 2.249.490 KM sa Raiffaisen banke prešli na Kanton, proces utuženja provodi Kantonalno pravobranilaštvo. Uredbom o finansiranju programa za otvaranje radnih mjesta za borce, ratne vojne invalide, porodice šehida i porodice poginulih, umrlih i nestalih branilaca, na osnovu koje su i plasirana spomenuta sredstva, kao instrument osiguranja povrata sredstava predviđena je štedna knjižica o neizmirenim ratnim plaćama, koja je naknadnim izmjenama ukinuta.

Dugoročni plasmani u nadležnosti **Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša** se odnose na dugoročni depozit za odobravanje kredita u cilju rješavanja stambenih pitanja mladih u iznosu 3.949.874 KM i depozit za odobravanje kredita fizičkim licima za rekonstrukciju sanaciju stambenih jedinica u iznosu 141.059 KM i isti su na spomenuto Ministarstvo tokom revidirane godine prenijeti sa Ministarstva stambenih poslova. **Dospjela potraživanja plasmana za rješavanje stambenih pitanja na dan bilansiranja iznose 140.988 KM i u cilju naplate istih banke su pokrenule 19 sudske sporove.**

Dugoročni plasmani **Ministarstva finansija** u iznosu 1.000.000 KM su plasirani u revidiranoj godini, a odnose se stimuliranje i razvoj poduzetništva i poslovnog okruženja u Kantonu Sarajevo putem Kreditno garantnog fonda Sarajevske regionalne agencije.

Obzirom na činjenicu da su potraživanja za finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti Ministarstva za boračka pitanja i kredita fizičkim licima za rekonstrukciju i sanaciju stambenih jedinica Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša skoro u

cijelosti predmetom sudskih sporova sa neizvjesnim ishodom, provedenom revizijom se ne može potvrditi stanje iskazanih plasmana u finansijskim izvještajima.

Tokom revidirane godine je izvršen otpis plasmana iskazanih na poziciji ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana u iznosu 2.833.857 KM i to 1.551.374 KM kod Ministarstva za boračka pitanja (finansiranje programa za pokretanje ili proširenje proizvodno-uslužnih djelatnosti) i 1.282.484 KM kod Ministarstva privrede (poticaj razvoju privrede).

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja plasmana u finansijskim izvještajima izvršiti procjenu naplativosti istih, te u skladu sa rezultatima procjene poduzeti aktivnosti u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i rezerv KS.

7.5 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 136.175.997 KM, a iste se odnose na kratkoročne tekuće obaveze 45.121.091 KM, obaveze prema radnicima 23.830.785 KM, finansijski i obračunski odnosi povezanih lica 3.553 KM i kratkoročna razgraničenja 67.220.567 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze se odnose na obaveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge i korisnike transfera 44.060.417 KM, obaveze prema fizičkim licima 832.521 KM i ostale kratkoročne obaveze 210.274 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da je tokom revidirane godine pozivajući se na Međunarodni računovodstveni standard 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, na prijedlog budžetskih korisnika, izvršeno isknjižavanje obaveza u iznosu 2.629.000 KM u korist finansijskog rezultata. Naime, izvršeno je isknjižavanje obaveza za plasmane iz 2013. godine u nadležnosti Ministarstva privrede u iznosu 624.000 KM, obaveze prema transferima iz 2012. godine u nadležnosti Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice u iznosu 400.000 KM, obaveze prema transferima iz 2011. 2012. i 2013. godine u nadležnosti Kabineta premijera u iznosu 1.155.000 KM i obaveze za plasmane iz 2012. godine u nadležnosti Ministarstva za boračka pitanja u iznosu 450.000 KM. Uvidom u računovodstvenu dokumentaciju otpisa obaveza za plasmane je utvrđeno da isto nije provedeno u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te samim tim je finansijski rezultat 2015. godine neosnovano povećan za 1.074.000 KM.

Obaveze prema radnicima se odnose na obaveze za plaće u iznosu 10.836.705 KM, obaveze za naknade plaće u iznosu 1.849.486 KM, obaveze za doprinose u iznosu 7.524.798 KM, ostale obaveze prema uposlenicima 3.618.348 KM i obaveze prema drugim fizičkim osobama 1.447 KM.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu 67.220.567 KM, a odnose se na razgraničene prihode 37.473.185 KM, razgraničene rashode 29.742.932 i ostala razgraničenja 4.450 KM. Struktura **razgraničenih prihoda** je namjenski prihodi 21.542.631 KM, primici 3.787.500 KM, vlastiti prihodi 204.967 KM, donacije 114.396 KM, transferi 1.559.854 KM, dok preostalih 10.263.837 KM predstavlja nenaplaćena potraživanja (nenaplaćena potraživanja ne odgovaraju poziciji potraživanja od kupaca koja su iskazana u iznosu 17.613.839 KM). Razgraničeni prihodi se odnose na Upravu za inspekcijske poslove 541.382 KM (naknada za izvršene veterinarske preglede), Ministarstvo saobraćaja 4.171.340 KM (prihodi od parkirališta), Direkciju za puteve 1.293.458 KM (naknade za ceste), Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša 1.619.471 KM (okolišne naknade), Ministarstvo privrede 1.529.604 KM (vodne naknade, prenamjena zemljišta), Upravu za šumarstvo 5.651.463 (naknada za šume), Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice 665.627 KM (dječja nedjelja, smještaj štićenika u ustanove), Upravu za civilnu zaštitu 4.230.374 KM (naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nezgoda) i Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture 1.839.912 KM (vodne naknade). Razgraničeni primici se najvećim dijelom odnose na Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih 1.631.102 KM, Ministarstvo privrede 1.077.876 KM, Direkciju robnih rezervi 578.361 KM, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša 201.314 KM, Ministarstvo saobraćaja 198.256 KM i Ministarstvo za boračka pitanja 100.000 KM. Primljeni transferi se najvećim dijelom odnose na Ministarstvo saobraćaja 613.588 KM, Kantonalno tužilaštvo 254.270 KM, Ministarstvo finansija 189.679 KM, Zavod za planiranje i razvoj 106.515 KM, ustanove srednjeg obrazovanja 100.725 KM i ustanove osnovnog obrazovanja 92.794 KM. Razgraničene donacije se najvećim dijelom

odnose na JU Zaštićena prirodna područja 47.382 KM, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice 36.394 KM i ustanove osnovnog obrazovanja 22.970 KM. Razgraničeni vlastiti prihodi se odnose isključivo na ustanove srednjeg obrazovanja.

Na poziciji **razgraničenih rashoda** su iskazane obaveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima. Odlukom Vlade od 26.02.2016. godine je naloženo Ministarstvu finansija da obaveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima koje se odnose na presuđenu glavnici u iznosu 27.378.312 KM proknjiži na teret rashoda 2015. godine, na način da se poveća operativni budžet za navedeni iznos. **Provedenom revizijom je utvrđeno da spomenute obaveze nisu iskazane na odgovarajućoj poziciji obaveza, kako je to spomenutom Odlukom Vlade predviđeno, obzirom da su ove obaveze iskazane na poziciji razgraničenja.** Odgađanje priznavanja i plaćanja ovih obaveza, iako je njihova realizacija izvjesna, ima za posljedicu nepotrebno povećanje zateznih kamata pa samim tim i nepotrebno povećanje budžetskih izdataka u narednom periodu.

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u finansijskim izvještajima dospjele obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima iskazivati na propisanim bilansnim pozicijama.

7.6 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu 201.970.312 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 190.472.578 KM veće su za 11.497.734 KM. Prema prezentiranim podacima (Izvještaj Federalnom ministarstvu finansija), obaveze po 12 ino-kredita iznose 120.492.072 KM, a po 15 domaćih kredita 81.478.240 KM. U 2015. godini Kanton se na osnovu 5 zaključenih ugovora zadužio za 20.000.000 KM.

Pored kredita iskazanih u bilansnoj evidenciji, u vanbilansnoj evidenciji se vode odobreni krediti koji nisu u cijelosti realizirani i to kredit WB-IBRD za izgradnju prečistača otpadnih voda u iznosu 21.084.086 KM i kredit EBRD za izgradnju saobraćajnica u iznosu 5.287.609 KM. **Obzirom da su spomenuta kreditna zaduženja preuzeta za unaprijed definisane namjene i sa definisanim nositeljima aktivnosti, kao i da nepovlačenje kreditnih sredstava stvara nepotrebne troškove ne može se potvrditi opravdanost nerealiziranja odobrenih kreditnih sredstava.**

Budžetski korisnici u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata iz odobrenih, a nepovučenih kreditnih sredstava trebaju iste realizirati za Budžetom definisane namjene.

8. Popis imovine, potraživanja i obaveza

Centralna popisna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona je sačinila Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza budžetskih korisnika koji su u evidenciji Jedinstvenog računa Trezora Kantona na dan 31.12.2015. godine, kojeg je Vlada usvojila Zaključkom od 26.02.2016. godine.

Provedenim popisom utvrđeno je prekoračenje budžeta u odnosu na odobreni budžet u iznosu 1.605.864 KM, koje je po odluci Vlade a na prijedlog popisne komisije, knjiženo na teret rashoda 2015. godine. Utvrđeni manjak stalnih sredstava, za koje su utvrđene objektivne okolnosti (krađa i izgorjelo tokom protesta), u sadašnjoj vrijednosti od 9.585 KM, po odluci Vlade, a na prijedlog popisne komisije, knjižen je na teret sredstava, a za ostale manjkove je naloženo rukovodicima budžetskih korisnika da provedu postupak utvrđivanja odgovornosti za nastali manjak i u skladu sa utvrđenim pozovu odgovorna lica za namirenje štete. Popisom je konstatirano da je samo djelimično izvršeno usaglašavanje stambenih jedinica-stanova kada je isknjižen jedan stan u vrijednosti 3.679 KM i odlukom Vlade je naložen nastavak daljnjih aktivnosti na usklađivanju ovih evidencija.

Uvidom u knjigovodstvene evidencije imovine budžetskih korisnika, kod kojih je u procesu revizije javnih nabavki konstatirano iskazivanje izdataka na pogrešnoj poziciji (Željeznički školski centar Sarajevo, O.Š. Safvet Beg Bašagić), je vidljivo da u postupku provođenja popisa isto nije uočeno i ispravljeno, što predstavlja osnovni cilj provođenja popisa. Zbog svega navedenog na može se potvrditi da je u cijelosti izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine, obaveza i potraživanja utvrđenog popisom.

9. Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji koja je iskazana u vrijednosti 94.310.122 KM su evidentirane izdate garancije na kredite Kantonalnih javnih preduzeća KJKP „Gras“ d.o.o Sarajevo, KJKP „RAD“d.o.o Sarajevo, KJKP „Toplane“ i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u iznosu 65.854.847 KM, odobrena a nepovučena kreditna sredstva Kantona i to kredit EBRD-a za izgradnju saobraćajnica i WB-IBRD Projekat otpadnih voda u iznosu 26.371.695 KM i otpisani plasmani budžetskih korisnika u vrijednosti 2.083.580 KM.

10. Javne nabavke

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu 20.221.563 KM, a odnose se na: rekonstrukcije i investiciono održavanje 9.993.844 KM, nabavku opreme 6.020.457 KM, građevina 2.114.015 KM, stalna sredstva u obliku prava 1.050.736 KM, ostala stalna sredstva 920.159 KM i zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada 122.353 KM.

Provedenom revizijom nabavke stalnih sredstava obuhvaćen je 41 postupak nabavke u vrijednosti 6.557.002 KM, te 85 postupaka izbora dobavljača za tekuće izdatke, pri čemu su konstatirani određeni propusti u istim.

Na poziciji robnih rezervi **Direkcije za robne rezerve** iskazan je izdatak u iznosu 920.159 KM. **Procedura odabira najpovoljnijih dobavljača za 2015. godinu nije provedena, već su sa izabranim dobavljačima za 2014. godinu zaključeni aneksi ugovora kojima je rok trajanja istih produžen i na 2015. godinu.**

Uzimajući u obzir činjenicu da su ubrzo nakon okončanja procedure odabira, data saglasnost za uvećanje cijene roba u odnosu na ponuđene cijene u značajnom iznosu, provedenom revizijom je utvrđeno da u ovako provedenom postupku odabira dobavljača nisu ispoštovana osnovna načela i principi iz Zakona o javnim nabavkama i da nije izabran ponuđač koji je ponudio najbolje uslove za ugovorni organ kako za 2014. tako i za 2015. godinu. Zbog obimne dokumentacije i ograničenja vremena nismo bili u mogućnosti kvantificirati finansijske efekte i ukupan iznos ovog povećanja, ali je izvjesno da je značajan, a isto je detaljno obrazloženo u Izvještaju za 2014. godinu.

Ministarstvo finansija je izvršilo nabavku računarske opreme u iznosu 70.690 KM i ista je realizirana isključivo primjenom direktnih sporazuma. **Zavod za planiranje razvoja Kantona** je nabavio računarsku opremu u iznosu 66.290 KM i isto je realizirano primjenom jednog otvorenog postupka, jednog konkurentskog postupka i jednog direktnog sporazuma. **Uprava civilne zaštite** je nabavku mašina, uređaja, alata i instalacija u iznosu 19.856 KM realizirala primjenom četiri odvojena direktna postupka. **JU Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom** je nabavku mašina, uređaja, alata i instalacija u iznosu 24.006 KM realizirao primjenom jednog konkurentskog postupka i tri direktna sporazuma. **JU Srednjoškolski centar Hadžići** je nabavio elektronsku opremu u vrijednosti 12.019 KM, a istu je realizirao primjenom tri direktna sporazuma. **Željeznički školski centar Sarajevo** je nabavio elektronsku opremu u vrijednosti 14.832 KM, a isto je realizirano primjenom tri direktna sporazuma, s tim da je na ovoj poziciji knjižena i nabavka laptopa u vrijednosti 1.804 KM. **O.Š. Safvet Beg Bašagić** je iskazala izdatak investicionog održavanja zgrada u iznosu 25.387 KM i isto je realizirano primjenom pet direktnih sporazuma. Od spomenutog izdataka 6.692 KM se odnosi na nabavku 11 računara, koji nisu knjigovodstveno evidentirani na propisanoj poziciji. **O.Š. Hilmi ef. Šarić** je iskazala izdatak investicionog održavanja zgrada u iznosu 16.000 KM i isto je realizirano primjenom tri direktna sporazuma. Odabir dobavljača za pružanje ugostiteljskih usluga (organizacija koktela za publiku) **Narodnog pozorišta** kod kojeg su izdaci iskazani u iznosu 11.637 KM i **Sarajevske filharmonije** kod koje su isti iskazani u iznosu 9.692 KM je proveden primjenom direktnog sporazuma. **JU Terapijska zajednica - Kampus Kantona Sarajevo** je proceduru odabira dobavljača za sukcesivne isporuke na rok od godinu dana prehrambenih proizvoda- slatki i konzervirani program provela primjenom dva konkurenčna postupka i zaključila ugovore u vrijednosti 91.600 KM.

Obzirom da prema odredbama Zakona o javnim nabavkama ukupna vrijednost nabavke određuje vrstu postupka koji se treba primjenjivati, provedenom revizijom je utvrđeno da u svim nabavkama nije primjenjen propisani postupak nabavke.

Stručna služba za zajedničke poslove je primjenom otvorenog postupka provela proceduru odabira dobavljača za; lot 1 – građevinsko stolarski radovi- hitne intervencije, lot 2 – tekuće održavanje elektro mašinskih instalacija, lot 3 – tekuće održavanje klima uređaja, lot 4 – tekuće održavanje računara i računarske opreme i lot 5 – tekuće održavanje kopir aparata. Primjenjeni kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 60%, način plaćanja 20%, brzina servisa 20%). Izabrani dobavljač za Lot 1 građevinsko stolarski radovi – hitne intervencije i Lot 3 tekuće održavanje klima uređaja je ponudio odgođeno plaćanje od 365 dana, koje je takvo i bodovalo prilikom odabira, da bi se u zaključenom ugovoru, identično kao i prethodne godine, definiralo odgođeno plaćanje od 180 dana. Tenderskom dokumentacijom za redovno održavanje klima uređaja je vrednovan cjenovni kriterij u vidu cijene rada po satu servisera, bez cijene repromaterijala potrebnog prilikom obavljanja servisa. Uvidom u realizaciju spomenutog ugovora utvrđeno je da su fakturisane usluge po jediničnoj cijeni od 25 KM po klima uređaju, iako je ugovorom bilo drugačije definirano. Obzirom na navedeno, provedenom revizijom je utvrđeno da ugovorima nisu definisani uslovi navedeni u ponudama na temelju kojih su izabrani dobavljači kao najpovoljniji.

MUP je nabavku kancelarijskog materijala u iznosu 345.234 KM vršio na osnovu zaključenog aneksa ugovora sa dobavljačem izabranim 2012. godine, obzirom da postupak izbora novog dobavljača obustavljen u 2014. godini nije ponavljan.

U cilju zaštite javnih sredstava nabavku roba vršiti isključivo po cijenama iz ponude na osnovu koje je izabrani dobavljač ocijenjen kao najpovoljniji.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajuće vrste postupka nabavke.

11. Sudski sporovi

Prema prezentiranoj informaciji Ministarstva finansija od 16.06.2016. godine, Kanton nema neiskazanih obaveza po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima na dan 31.12.2015. godine, obzirom da su ista na osnovu Zaključka Vlade od 26.02.2016. godine iskazana u finansijskim izveštajima za 2015. godinu. Na osnovu spomenutog zaključka su uknjižene obaveze za glavnici u iznosu 27.378.312 KM, ali ne na poziciju obaveza, već na poziciju razgraničenih rashoda.

Prema sačinjenim pregledima Kantonalnog pravobranilaštva o sudskim postupcima pokrenutim od ili protiv Kantona koji nisu okončani na dan 31.12.2015. godine je vidljivo da se protiv Kantonalnih organa uprave vode 3.450 postupka u vrijednosti spora od 164.247.864 KM (većim dijelom se odnose na prava iz kolektivnog ugovora). Istovremeno je Kanton pokrenuo 301 sudski postupak u vrijednosti spora od 12.139.148 KM. Negativan ishod sudskih sporova protiv kantonalnih organa uprave može dovesti do većih poteškoća u funkcionalisanju Kantona i nemogućnosti obavljanja zakonom povjerenih nadležnosti. Posebno ako se ima u vidu sporost u rješavanju ovih tužbi i činjenicu da će, u slučaju da izstanu aktivnosti na rješavanju istih putem vansudskih nagodbi, iznosi biti značajno uvećani za zatezne kamate.

12. Ostali nalazi

Iako je članovima 21 i 24. Zakona o trezoru u FBiH propisano da se cijelokupno poslovanje odvija preko jednog depozitnog i jednog ili više transakcijskih računa u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, Vlada je Uputstvom o zatvaranju računa budžetskih korisnika, bez zakonskog osnova, dala saglasnost da određeni budžetski korisnici raspolažu sa izdvojenim transakcijskim računima koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora.

Prema raspoloživim podacima budžetski korisnici raspolažu sa 16 transakcijskih računa koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora. Sa šest transakcijskih računa raspolaže Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, sa tri računa Kantonalni centar za socijalni rad, sa dva računa Centar za vaspitanje, obrazovanje i radno osposobljavanje Vladimir Nazor, a po jedan računom Kantonalni sud, Općinski sud Sarajevo, II Gimnazija Sarajevo, Osnovna škola Čamil Sijarić i Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje groblja šehida i poginulih boraca memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida. Računi Zavoda za

izgradnju Kantona Sarajevo služe za prikupljanje naknade za uređenje građevinskog zemljišta, naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište, Projekte Kantona Sarajevo i općina i posebna naknada za legalizaciju objekata. Račun Kantonalnog suda služi za deponiranje sredstava fizičkih i pravnih lica i naknada za vještačenje. Račun Općinskog suda služi za prikupljanje uplata za vještačenje, kaucije, jamstva, sredstva firmi koja su u postupku stečaja i likvidacije. Računi Kantonalnog centra za socijalni rad služe za uplatu donatorskih sredstava za rad javnih kuhinja, uplatu participacije od strane srodnika za korisnike smještaja u centru za socijalni rad, isplatu raznih vrsta socijalnih davanja, plaćanje faktura za smještaj lica u ustanovama socijalne zaštite, isplata jednokratnih i izuzetnih novčanih pomoći. Računi Centra za vaspitanje, obrazovanje i radno osposobljavanje Vladimir Nazor služe za finansiranje edukacije i rehabilitacije umjereno i teže oboljele djece sa posebnim potrebama, projekata opservacije i dijagnostike djece sa problemima u razvoju. Račun Druge gimnazije služi za realizaciju Programa međunarodne mature. Na računu Osnovne škole Čamil Sijarić su iskazana donatorska sredstva Malezije.

Navedeni računi nisu konsolidovani u finansijske izvještaje Kantona za 2015. godinu, zbog čega se ne može potvrditi da su finansijski izvještaji cijeloviti i da sadrže sve prihode, primitke, rashode i izdatke, te stanje imovine, obaveza, potraživanja i izvora vlasništva, kako je to propisano odredbama članova 74. i 76. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 21. i 24. ranijeg, odnosno, 15. i 18. važećeg Zakona o trezoru u FBiH iz 2016. godine.

Ministar Ministarstva finansija je 03.12.2015. godine donio Naredbu o zatvaranju računa budžetskih korisnika i Uputstvo o zatvaranju računa budžetskih korisnika, kojima je naloženo svim budžetskim korisnicima koji raspolažu sa transakcijskim računima izvan Jedinstvenog računa Trezora da iste zatvore najkasnije sa prvim radnim danom 2016. godine i da sredstva s tih računa prebace na depozitni račun Kantona. Tokom revizije je dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da su Osnovna škola Čamil Sijarić, Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje globalja šehida i poginulih boraca memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida i II Gimnazija Sarajevo postupili po spomenutoj Naredbi i zatvorili izdvojene transakcijske račune, dok je I Bošnjačka gimnazija Sarajevo izdvojeni račun zatvorila još u 2015. godini.

Svi budžetski korisnici koji raspolažu sa transakcijskim računima, koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, treba da ispoštuju Naredbu i Uputstvo ministra Ministarstva finansija o zatvaranju računa, čime bi Kanton konačno u potpunosti uspostavio Jedinstveni račun Trezora, na način kako je propisano članom 18. važećeg Zakona o trezoru u FBiH.

13. Komentar

Ministarstvo finansija je u ostavljenom roku, u prilogu akta broj: 08-01-14-25171-2/16, od 25.08.2016. godine, dostavilo objedinjene komentare budžetskih korisnika na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji Budžeta Kantona Sarajevo za 2015. godinu. Komentare su dostavili Služba za skupštinske poslove, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo privrede, Ministarstvo finansija, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo i Direkcija za robne rezerve, dok su se Kabinet premijera, Direkcija za puteve, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći i Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja izjasnili da nemaju primjedbi na predmetni Nacrt.

S dužnom pažnjom razmotrili smo dostavljene komentare. Primjedbe Ministarstva privrede koje se odnose na vrijeme plasmana pozajmica iskazanih na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja su prihvaćene i inkorporirane u tekst konačnog izvještaja.

Ostale primjedbe nisu prihvaćene obzirom da se u istim ne osporavaju kvalifikacije date u Osnovi za izražavanje mišljenja, niti navodi u Izvještaju, već se samo daju pojašnjenja za konstatovane propuste i nepravilnosti.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Sead Čorbo, dipl. oec.

Vođa tima:

Danko Buhač, dipl. oec.

Član tima:

Aida Jogić, mr. sc. dipl. oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom finansijskom revizijom Budžeta Kantona za 2015. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

1. *U skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH uspostaviti jedinicu za internu reviziju i rasporediti uposlenike za obavljanje tih poslova;*
2. *Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;*
3. *U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta, a obaveze iskazivati u trenutku njihova nastanka;*
4. *Dopuniti Uredbu o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele, u dijelu definisanja pojma vlastitih prihoda, kako bi se kao vlastiti prihod priznavali isključivo prihodi ostvareni na tržištu, a ne i oni prihodi koji su nastali obavljanjem poslova koji su zakonima dati u nadležnost budžetskih korisnika;*
5. *U cilju pravilnog iskazivanja ostvarenih prihoda po budžetskim korisnicima potrebno je podatke o ostvarenim prihodima iz pomoćnih evidencija usaglašavati sa podacima iz Glavne knjige;*
6. *Vlada Kantona treba utvrditi jedinične cijene za obračun koncesijske naknade za sve prirodne resurse koji se pojavljuju kao predmeti koncesije;*
7. *Vlada Kantona i Ministarstvo privrede treba da poduzmu aktivnosti kako bi se sa svim korisnicima prirodnih resursa zaključili koncesijski ugovori, na osnovu kojih bi se redovno ispostavljali računi za eksploatisane količine, koje na propisani način treba knjigovodstveno evidentirati (uključujući i dio koji pripada i općinama) i poduzimati sve zakonom propisane mjere kako bi se koncesijske naknade i naplatile;*
8. *Isporuku namirnica narodnim kuhinjama knjigovodstveno evidentirati u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
9. *Donijeti propis kojim se regulira način obračuna plaće policijskih službenika, kako je to Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH i predviđeno;*
10. *Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o posebnom dodatku na plaću u dijelu isplate posebnog dodatka po osnovu posebnih uslova rada samo za ovlaštene službenike MUP-a;*
11. *Angažovanje spoljnih saradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji ne predstavljaju redovne poslove u nadležnosti budžetskih korisnika;*
12. *Ministarstvo kulture i sporta, u saradnji sa ustanovama kulture, treba urediti pravila za angažovanje vanjskih saradnika i definirati naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture;*
13. *Preispitati osnovanost isplata naknada za rad u komisijama i ugovora o djelu uposlenicima kod obavljanja redovnih poslova iz nadležnosti budžetskih korisnika;*
14. *Na naknade za angažman uposlenika u komisijama i po ugovorima o djelu, obračunavati poreze i doprinose po stopama predviđenim za prihode od nesamostalne djelatnosti, kako je to propisano članom 27. Zakona o porezu na dohodak;*
15. *Donijeti Pravilnik o općeprihvaćenim standardima u struci, Kriterije za finansiranje Univerziteta u Sarajevu kao javne visokoškolske ustanove i Metodologiju za raspodjelu budžetskih sredstava za nastavni, naučno nastavni, umjetnički, umjetničko nastavni i naučno istraživački rad, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno;*

16. *Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih u saradnji sa Ministarstvom finansija treba donijeti Pravilnik o utrošku vanbudžetskih sredstava, kako je to Zakonom o visokom obrazovanju i predviđeno;*
17. *Poduzeti aktivnosti na uključivanju visokoškolskih ustanova u sistem trezorskog poslovanja, kako bi Kanton kao osnivač uspostavio nadzor nad trošenjem raspoloživih sredstava;*
18. *Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o kriterijima za finansiranje programa i projekata neprofitnih organizacija i udruženja koji se finansiraju/sufinansiraju iz sredstava Budžeta, Pravilnika o procedurama i kriterijima za izbor korisnika sredstava tekućih grantova kulture u Ministarstvu kulture i sporta i Pravilnika o kriterijima za podršku finansiranju javnog interesa u sportu prilikom realizacije transfera za kulturu i sport;*
19. *Budžetski korisnici, u čijoj je nadležnosti realizacija odobrenih kreditnih sredstava, trebaju stvoriti prepostavke za njihovu realizaciju kako se ne bi plaćale i kamate na odobrena a nepovučena sredstva i time izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova;*
20. *Izvršiti konsolidaciju svih transakcijskih računa sa kojima raspolažu budžetski korisnici u skladu sa odredbama članova 15. i 18. Zakona o trezoru u FBiH iz 2016. godine;*
21. *Kratkoročna potraživanja iskazivati na osnovu validne računovodstvene dokumentacije, poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, te u cilju realnog iskazivanja istih, nenaplativa potraživanja otpisati u skladu sa odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenih politika za budžetske korisnike Kantona i trezor;*
22. *Usaglašavanje potraživanja vršiti u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;*
23. *U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja plasmana u finansijskim izvještajima izvršiti procjenu naplativosti istih, te u skladu sa rezultatima procjene poduzeti aktivnosti u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike Kantona i trezor KS;*
24. *U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u finansijskim izvještajima dospjele obaveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima iskazivati na propisanim bilansnim pozicijama;*
25. *Budžetski korisnici u čijoj nadležnosti je realizacija kapitalnih projekata iz odobrenih, a nepovučenih kreditnih sredstava trebaju iste realizirati za Budžetom definisane namjene;*
26. *U cilju zaštite javnih sredstava nabavku roba vršiti isključivo po cijenama iz ponude na osnovu koje je izabrani dobavljač ocijenjen kao najpovoljniji;*
27. *Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajuće vrste postupka nabavke;*
28. *Svi budžetski korisnici koji raspolažu sa transakcijskim računima, koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, treba da ispoštuju Naredbu i Uputstvo ministra Ministarstva finansija o zatvaranju računa, čime bi Kanton konačno u potpunosti uspostavio Jedinstveni račun Trezora, na način kako je propisano članom 18. važećeg Zakona o trezoru u FBiH.*

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2015. GODINE

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: Kanton Sarajevo			
Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Procenat (3/2)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	45.715.079	48.690.973	93,89
1.Gotovina i plemeniti metali	28.096.526	34.327.713	81,85
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	17.613.839	13.849.686	127,18
4.Kratkoročni plasmani	4.714	2.914	161,77
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama		510.660	
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	454.904.684	424.822.004	107,08
9. Stalna sredstva	490.923.153	472.138.505	103,98
10.Ispravka vrijednosti	159.084.609	151.962.778	104,69
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	331.838.544	320.175.727	103,64
12.Dugoročni plasmani	31.353.675	31.641.294	99,09
13.Ispравка vrijednosti dugoročnih plasmana		2.833.857	
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	31.353.675	28.807.437	108,84
15.Vrijednosni papiri		301.809	
16.Ispравка vrijednosti vrijednosnih papira		301.809	
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)		0	
18.Dugoročna razgraničenja	91.712.465	75.838.840	120,93
UKUPNO AKTIVA (A+B):	500.619.763	473.512.977	105,72
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	136.175.997	156.082.999	87,25
19.Kratkoročne tekuće obaveze	45.121.091	94.414.725	47,79
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	23.830.785	24.351.942	97,86
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	3.553	510.660	0,70
24.Kratkoročna razgraničenja	67.220.568	36.805.672	182,64
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	201.970.312	190.472.578	106,04
25.Dugoročni krediti i zajmovi	201.970.312	190.472.578	106,04
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	162.473.454	126.957.400	127,97
28.Izvori stalnih sredstava	199.931.443	184.645.098	108,28
29.Ostali izvori sredstava	36.131.659	32.833.058	110,05
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	73.589.648	90.520.756	81,30
UKUPNO PASIVA:	500.619.763	473.512.977	105,72

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 29.02.2016. godine.

Rukovodilac
Prof. dr. Jasmin Halebić

2. GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA ZA 2015. GODINU
Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2015. godinu

Naziv institucije: Kanton Sarajevo

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procen. 3/2x100
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (A+B+C)	653.728.470	648.652.430	610.956.358	(5.076.040)	99,22
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	550.089.000	567.368.853	530.232.540	17.279.853	103,14
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	54.676.000	63.452.931	50.505.028	8.776.931	116,05
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	310.000	239.357	324.447	(70.643)	77,21
Porezi na dobit preduzeća	54.366.000	63.213.574	50.180.581	8.847.574	116,27
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. I druž.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu	620.000	620.102	663.618	102	100,02
4. Porez na imovinu	9.204.000	8.967.610	8.673.739	(236.390)	97,43
5. Domaći porezi na dobra i usluge	534.400	735.762	370.206	201.362	137,68
6. Porezi na dohodak	111.189.700	114.945.040	111.831.270	3.755.340	103,38
7. Prihodi od indirektnih poreza	373.791.200	378.538.937	358.045.025	4.747.737	101,27
8. Ostali porezi	73.700	108.472	143.654	34.772	147,18
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	85.997.109	66.665.525	64.279.352	(19.331.584)	77,52
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	2.318.900	1.186.036	1.100.700	(1.132.864)	51,15
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	1.530.100	482.592	623.690	(1.047.508)	31,54
Ostali prihodi od imovine	0	11.233	2.057	11.233	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	788.800	691.827	474.953	(96.973)	87,71
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	47	0	47	0
Prihodi od privatizacije	0	337	0	337	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	75.752.609	58.108.474	55.503.276	(17.644.135)	76,71
Administrativne takse	5.000.000	4.839.618	4.589.462	(160.382)	96,79
Sudske takse	8.500.000	8.133.691	7.981.308	(366.309)	95,69
Komunalne naknade i takse	0	0	30	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	15.131.700	5.596.634	7.015.782	(9.535.066)	36,99

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	22.799.400	15.065.523	14.481.823	(7.733.877)	66,08
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	24.172.309	24.343.718	21.088.753	171.409	100,71
Neplanirane uplate -prihodi	149.200	129.290	346.118	(19.910)	86,66
Novčane kazne	7.908.600	7.322.056	7.666.983	(586.544)	92,58
Drugi tekući prihodi	17.000	48.959	8.393	31.959	287,99
C. PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije)	17.642.361	14.618.052	16.444.466	(3.024.309)	82,86
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	119.674	164.229	864.525	44.555	137,23
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	16.860.714	14.082.331	15.125.762	(2.778.383)	83,52
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	73	0	73	0
Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
Donacije	661.973	371.419	454.179	(290.554)	56,11

II. RASHODI		635.885.455	614.045.116	582.981.414	(21.840.339)	96,57
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	254.631.124	253.038.269	250.248.689	(1.592.855)	99,37
	Bruto plaće i naknade plaća	220.412.373	219.101.553	218.390.156	(1.310.820)	99,41
	Naknade troškova zaposlenih	34.218.751	33.936.716	31.858.533	(282.035)	99,18
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	25.586.112	25.417.187	25.281.685	(168.925)	99,34
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	53.490.841	50.455.286	48.891.680	(3.035.555)	94,33
	Putni troškovi	577.853	421.288	403.472	(156.565)	72,91
	Izdaci za energiju	10.225.121	10.206.041	9.330.581	(19.080)	99,81
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.583.780	5.494.174	5.401.982	(89.606)	98,40
	Nabavka materijala i sitnog inventara	8.234.255	7.567.156	7.106.615	(667.099)	91,90
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.546.302	1.388.130	1.588.086	(158.172)	89,77
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.628.529	2.263.899	2.368.674	(364.630)	86,13
	Izdaci za tekuće održavanje	6.587.756	6.182.343	5.170.251	(405.413)	93,85
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.577.508	1.420.993	1.819.029	(156.515)	90,08
	Ugovorene i druge posebne usluge	16.529.737	15.511.262	15.702.990	(1.018.475)	93,84
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	230.343.795	250.135.568	222.738.070	19.791.773	108,59
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	50.000	50.000	13.085.430	0	100,00
	Tekući transferi pojedincima	78.740.966	74.969.259	75.820.770	(3.771.707)	95,21
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	97.820.462	94.988.007	94.170.065	(2.832.455)	97,10
	Subvencije javnim preduzećima	48.713.067	48.100.900	37.723.625	(612.167)	98,74
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	5.019.300	32.027.403	1.938.180	27.008.103	638.09

5.	Kapitalni transferi	45.857.709	29.909.876	32.114.594	(15.947.833)	65,22
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	4.758.800	3.956.194	6.280.578	(802.606)	83,13
	Kapitalni transferi pojedincima	4.030.600	1.975.589	3.147.844	(2.055.011)	49,01
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	19.030.309	13.169.194	12.563.956	(5.861.115)	69,20
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	18.038.000	10.808.900	10.122.216	(7.229.100)	59,92
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	5.734.324	5.088.929	3.706.696	(645.395)	88,75
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate	2.183.244	1.539.165	1.246.259	(644.079)	70,50
	Kamate na domaće pozajmljivanje	3.551.080	3.549.765	2.460.437	(1.315)	99,96
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
	Tekuća budžetska rezerva	20.241.550				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	17.843.015	34.607.314	27.974.944	16.764.299	193,95
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	7.402.000	920.824	1.146.236	(6.481.176)	12,44
	Primici od prodaje stalnih sredstava	6.020.000	665	22.100	(6.019.335)	0,01
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	1.382.000	920.159	1.124.136	(461.841)	66,58
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	27.193.915	20.221.563	22.699.578	6.972.352	74,36
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	150.000	122.353	200.000	(27.648)	81,57
	Nabavka građevina	2.611.700	2.114.015	3.621.940	(497.685)	80,94
	Nabavka opreme	10.397.506	6.020.457	5.031.590	(4.377.049)	57,90
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	1.382.000	920.159	1.156.135	(461.841)	66,58
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	2.000.718	1.050.736	3.381.922	(949.982)	52,52
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	10.651.991	9.993.844	9.307.991	(658.147)	93,82
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (1.-2.)	19.791.915	19.300.738	21.553.342	(491.177)	97,52
	NETO POZAJMLIJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT	(1.948.900)	15.306.575	6.421.602	17.255.475	(785,40)
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	2.984.300	2.708.496	2.649.272	(275.804)	90,76
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	1.200.000	1.145.695	1.308.447	(54.305)	95,47
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	147.600	147.620	627.913	2	100,01
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	1.636.700	1.415.181	712.912	(221.519)	86,47
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					

2.	Izdaci za finansijsku imovinu	2.500.000	2.400.000	1.256.000	(100.000)	96,00
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	1.000.000	1.000.000	1.256.000	0	100,00
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja	1.500.000	1.400.000	0	(100.000)	93,33
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	484.300	308.496	1.393.272	(175.804)	63,70
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	28.133.800	25.144.757	34.782.600	(2.989.043)	89,38
	Primici od dugoročnog zaduživanja	28.133.800	25.144.757	34.782.600	(2.989.043)	89,38
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja	28.133.800	25.144.757	34.782.600	(2.989.043)	89,38
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	26.669.200	26.457.719	13.920.607	(211.481)	99,21
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Spoljne otplate	18.399.500	18.188.037	10.253.948	(211.463)	98,85
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	8.269.700	8.269.682	3.666.659	(18)	100,00
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	1.464.600	(1.312.962)	20.861.993	(2.777.562)	(89,65)
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (III+IV+V)	0	14.302.109	28.676.867	14.302.109	0

Rukovodstvo je Godišnji izveštaj o izvršenju budžeta za 2015. godinu odobrilo dana 29.02.2016. godine.

Rukovodilac
Prof. dr. Jasmin Halebić

3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2015. godine		
Naziv institucije: Kanton Sarajevo		(u KM)
Redni broj	Pozicija	Iznos
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	645.397.137
2	Prihodi od poreza	567.368.853
3	Neporezni prihodi	62.850.613
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	15.128.639
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	49.032
7	Kapitalni primici i transferi (8)	920.824
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	920.824
9	Finansiranje (od 10 do 12)	27.853.253
10	Primici od finansijske imovine	2.708.496
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	25.144.757
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	674.171.214
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	631.323.119
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	253.559.425
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	25.417.187
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	100.256.028
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	217.091.674
20	Kapitalni transferi	29.909.876
21	Izdaci za kamate	5.088.929
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	20.221.563
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	20.221.563
24	Finansiranje (25 + 26)	28.857.719
25	Izdaci za finansijsku imovinu	2.400.000
26	Izdaci za otplate dugova	26.457.719
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	680.402.401
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	(6.231.187)
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	34.327.713
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	28.096.526

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2015. godine odobrilo dana 29.02.2016. godine.

Rukovodilac
Prof. dr. Jasmin Halebić